

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

नेपाली

نیبالی

التَّحذِيرُ مِنَ الْبِدَعِ

बिद्अतहरुबाट चेतावनी दिनु

आदरणीय शैख

अब्दुल अजीज बिन अब्दुल्लाह बिन बाज (रहिमहुल्लाह)

التَّحْذِيرُ مِنَ الْبِدْعِ

बिद्अतहरूबाट चेतावनी दिनु

لِسَمَاحَةِ الشَّيْخِ الْعَلَّامَةِ
عَبْدِ الْعَزِيزِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بَازٍ
رَحِمَهُ اللَّهُ

लेख: आदरणीय शैख

अब्दुल अजीज बिन अब्दुल्लाह बिन बाज (रहिमहुल्लाह)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

पाँचाैं पत्र:

नबी ﷺ को जन्मदिन (मौलीद) र अन्य यस्ता जन्मोत्सवहरू मनाउने हुकुम।

सम्पूर्ण प्रशंसाहरू अल्लाहका लागि मात्र हुन्। अल्लाहका अन्तिम सन्देशवाहक रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम), उहाँका परिवार, सम्पूर्ण सहाबा (साथीहरू) तथा उहाँको मार्गदर्शनमा निष्ठापूर्वक हिँड्नेहरूमाथि अल्लाहको असिम कृपा, बरकत र शान्ति (दरूद र सलाम) रहोस्।

तत्पश्चात: नबी ﷺ को जन्मोत्सव (मौलीद) मनाउने, त्यस अवसरमा उहाँको सम्मानमा उभिने, उहाँलाई सलाम पठाउने र यस्ता कार्यक्रमहरूमा हुने यस्तै अन्य कार्यहरूको हुकुम (धार्मिक निर्णय) बारे धेरै मानिसहरूले बारम्बार प्रश्न गरेका छन्।

यसको जवाफ: नबी ﷺ को जन्मोत्सव (मौलीद) मनाउनु वा यस्ता अन्य कुनै उत्सव मनाउनु जायज छैन; किनकि यो धर्ममा पछि थपिएका (नवप्रवर्तन) बिदअतहरू मध्ये पर्छ।

कारण, नबी ﷺ स्वयंले यो गर्नु भएन, न त उहाँका सही मार्गमा रहेका खलिफाहरूले, न अन्य सहाबाहरू (अल्लाह उनीहरूसँग प्रसन्न होऊन्) ले, न त उत्तम पुस्ता ताबिईनहरूले नै यसलाई गरे। उनीहरू नै सुन्नतलाई

सबैभन्दा बढी जान्ने, अल्लाहका रसूल ﷺ प्रति सबैभन्दा पूर्ण प्रेम गर्ने र उहाँको शरिअतको सबैभन्दा राम्रो रूपमा पालन गर्ने थिए, पछिल्ला पुस्ताहरूको तुलनामा। अल्लाह तआलाले आफ्नो स्पष्ट पुस्तक (कुरआन) मा भन्नुभएको छ:

{...وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَأَنْتَهُمْ...}

“रसूलले तिमीहरूलाई जे दिनुहुन्छ, त्यसलाई ग्रहण गर; र जसबाट उहाँले तिमीहरूलाई रोक्नुहुन्छ, त्यसबाट टाढा रहा।”

[अल् हश्र: ७] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{...فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ

{الِيمٌ}

“...तसर्थ जसले उहाँ (रसूल) को आदेशको विरोध गर्छन्, उनीहरूले सावधान रहनुपर्छ कि उनीहरूलाई कुनै फितना (परीक्षा) नपरोस् वा उनीहरूलाई पीडादायी सजाय नआओस्।” [अन्नूर: ६३] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ

{وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا ⑤}

“निस्सन्देह, तिमीहरूका लागि अल्लाहका रसूल ﷺ मा उत्कृष्ट आदर्श छ; त्यो व्यक्तिका लागि जसले अल्लाह र अन्तिम दिनको आशा राख्छ र अल्लाहलाई धेरै स्मरण गर्छ।” [अल् अहजाब: २१]

अल्लाहले भन्नुभएको छः

﴿وَالسَّابِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾

“मुहाजिरहरू र अन्सारहरूमध्येका प्रथम अग्रणीहरू तथा जसले उनीहरूलाई राम्रोसँग अनुसरण गरे—अल्लाह उनीहरूसँग प्रसन्न हुनुभएको छ र उनीहरू पनि उहाँसँग प्रसन्न भए। उहाँले उनीहरूका लागि यस्ता बगैँचाहरू तयार गर्नुभएको छ, जसका तल नदीहरू बगिरहेका छन्; उनीहरू त्यहाँ सदाका लागि रहनेछन्। यही नै ठूलो सफलता हो।” [ताःबा: १००] अल्लाहले भन्नुभएको छः

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾

“...आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिएको छु, तिमीहरूमाथि आफ्ना अनुग्रह पूरा गरिदिएको छु र तिमीहरूका लागि इस्लामलाई धर्मका रूपमा रोजेको छु।” [अल् माइदा: ३] यस अर्थका धेरै आयतहरू छन्। नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) बाट प्रमाणित छ, उहाँले भन्नुभएको छः

﴿مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ﴾

“जसले हाम्रो यस धर्ममा त्यस्तो कुरा समावेश गर्छ, जुन यस धर्मको भाग होइन, त्यो अस्वीकृत हुन्छ।” अर्थात्: उसको त्यो कार्य स्वीकार

गरिनेछैन। उहाँले अर्को हदीसमा भन्नुभएको छ:

«عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا، وَعَصُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِذِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

“तिमीहरूले मेरो सुन्नत र मपछि आउने मार्गदर्शित तथा सत्यपथप्राप्त खलीफाहरूको सुन्नतलाई अनिवार्य रूपमा अपनाऊ। त्यसलाई दृढतापूर्वक समातिराख र दाँतले टोकिएझैं मजबुतीका साथ त्यसमा अडिग रह। अनि धर्ममा नयाँ-नयाँ कुरा (नवप्रवर्तन) ल्याउने कार्यबाट सावधान रह, किनकि प्रत्येक नवप्रवर्तन बिदअत हो र प्रत्येक बिदअत पथभ्रष्टता हो।” यी दुई हदीसहरूमा बिदअत (धर्ममा नयाँ-नवीन आविष्कार) गर्ने र त्यसअनुसार कार्य गर्ने कुराप्रति कडा चेतावनी दिइएको छ।

यस्ता प्रकारका जन्मोत्सव आदिले के बुझिन्छ भने अल्लाह तआलाले यस उम्मतका लागि धर्मलाई पूर्ण रूपमा पूरा गर्नुभएको छैन, र रसूल ﷺ ले पनि उम्मतले पालन गर्नुपर्ने सम्पूर्ण कुरा पूर्ण रूपमा पुऱ्याउनुभएको छैन। त्यसैले पछिल्ला मानिसहरूले शरीअतमा त्यस्ता नयाँ कुराहरू थपे, जसको अनुमति ईश्वरीय विधानमा छैन; उनीहरूको दाबी अनुसार ती कार्यहरू उनीहरूलाई अल्लाह नजिक ल्याउने माध्यम हुन्। यो निःसन्देह एक ठूलो खतरा हो र सर्वशक्तिमान अल्लाह तथा उहाँका रसूल ﷺ प्रति आपत्तिको संकेत हो। सर्वशक्तिमान अल्लाहले आफ्ना बन्दाहरूका लागि धर्मलाई पूर्ण रूपमा सम्पन्न गरिसक्नुभएको

छ र उनीहरूमाथि आफ्नो अनुग्रह पनि पूरा गरिसक्नुभएको छ। रसूल ﷺ ले स्पष्ट रूपमा सन्देश पुऱ्याइसक्नुभएको छ, र उम्मतलाई स्वर्गतर्फ लैजाने तथा नर्कबाट टाढा राख्ने कुनै पनि मार्ग स्पष्ट नगरी छोड्नुभएको छैन। जस्तै अब्दुल्लाह बिन अम्र رضي الله عنه बाट प्रमाणित सही हदीसमा आएको छ, जसमा उनले भने: रसूल ﷺ ले भन्नुभयो:

«مَا بَعَثَ اللَّهُ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْ يَدُلَّ أُمَّتُهُ عَلَى خَيْرٍ مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ، وَيُنْذِرَهُمْ شَرًّا مَا يَعْلَمُهُ لَهُمْ».

“अल्लाहले कुनै पनि नबी पठाउनुभएन, तर उनीमाथि यो कर्तव्य थियो कि उनले आफ्नो उम्मतलाई उनीहरूका लागि आफूले जानेको सबैभन्दा उत्तम कुरातर्फ मार्गदर्शन गरून् र उनीहरूका लागि आफूले जानेको सबैभन्दा खराब कुराबाट चेतावनी दिऊन्।” यसलाई मूस्लिमले आफ्नो सहीहमा वर्णन गर्नु भएको छ।

यो ज्ञात छ कि हाम्रा पैगम्बर ﷺ अगमवक्ताहरूमध्ये सबैभन्दा उत्तम र तिनीहरूमध्ये अन्तिम हुनुहुन्छ, साथै सन्देश पुऱ्याउने र उपदेश दिने कार्यमा सबैभन्दा पूर्ण हुनुहुन्छ। यदि जन्मदिन मनाउनु अल्लाह सर्वशक्तिमानले अनुमोदन गर्नुभएको धर्मको भाग भएको भए, रसूल ﷺ ले यो कुरालाई उम्मतसमक्ष स्पष्ट रूपमा बताउनुहुन्थ्यो, वा आफ्नो जीवनकालमै गर्नुहुन्थ्यो, वा उनका सहाबाहरू (रजिअल्लाहु अन्हुम) ले गर्नुहुन्थ्यो। तर यस्तो कुनै प्रमाणित अभ्यास नभएकाले, यो इस्लामको भाग होइन भन्ने स्पष्ट हुन्छ। बरु यो ती नवप्रवर्तनहरू (बिदअतहरू) मध्ये एक हो, जसको बारेमा रसूल ﷺ ले आफ्नो उम्मतलाई पहिले नै

चेतावनी दिनुभएको थियो, जस्तै पहिलेका हदीसहरूमा उल्लेख गरिएको छ। यस विषयमा कुरआनका आयतहरू र हदीसहरू धेरै छन्।

विद्वानहरूको एक समूहले माथि उल्लेखित प्रमाणहरू तथा अन्य प्रमाणहरूको आधारमा मौलिद उत्सवहरूको अस्वीकृति गरेका छन् र तिनका विरुद्ध चेतावनी दिएका छन्। पछिल्ला केही विद्वानहरूले भने असहमति जनाउँदै, यदि ती उत्सवहरूमा कुनै निन्दनीय कार्यहरू समावेश छैनन् भने—जस्तै पुरुष र महिलाको मिश्रण, संगीत वाद्ययन्त्रहरूको प्रयोग, र शरिरतले अस्वीकार गरेका अन्य कार्यहरूको अतिरञ्जना—तिनलाई अनुमति दिएका छन्। उनीहरूले ती कार्यहरूलाई “राम्रो नवप्रवर्तन (बिदअत हसना)” भनेर ठानेका छन्।

शरई (इस्लामी) नियम: मानिसहरूबीच विवाद भएको विषयलाई अल्लाहको किताब र उहाँका रसूल मुहम्मद ﷺ को सुन्नततर्फ फर्काएर समाधान गर्नुपर्छ, जस्तै अल्लाह तआलाले भन्नुभएको छ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

"हे आस्थावानहरू! अल्लाहको आज्ञापालन गर र रसूलको आज्ञापालन गर, अनि तिमीहरूमध्येका अधिकारप्राप्त व्यक्तिहरूको पनि। यदि कुनै कुरामा तिमीहरूबीच मतभेद उत्पन्न भयो भने, त्यसलाई अल्लाह र रसूलतर्फ फर्काऊ, यदि तिमीहरू अल्लाह र अन्तिम दिनमाथि विश्वास गर्छौं भने। यही नै उत्तम र परिणामका दृष्टिले सबैभन्दा

राम्रो उपाय हो।" [अन्-निसा: ५९] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{وَمَا آخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ...}

"तिमीहरूले जुनसुकै कुरामा मतभेद गर्थौं भने, त्यसको फैसला अल्लाहतर्फ नै छ।" [अश्शूरा: १०]

हामीले यस विषयलाई—अर्थात् मौलिद (जन्मोत्सव) मनाउने विषयलाई—अल्लाहको किताबतर्फ फर्कायौं। त्यहाँ हामीले पायौं कि अल्लाहले हामीलाई रसूल ﷺ ले ल्याउनुभएको शिक्षाको अनुसरण गर्न आदेश दिनुभएको छ, उहाँले निषेध गर्नुभएका कुराहरूबाट टाढा रहन चेतावनी दिनुभएको छ, र यस उम्मतका लागि उहाँले धर्मलाई पूर्ण गरिदिनुभएको छ भन्ने जानकारी दिनुभएको छ।

जबकि मौलिद मनाउने कार्य रसूल ﷺ ले ल्याउनुभएको धर्मको अंश होइन। त्यसैले यो अल्लाहले हाम्रो लागि पूर्ण गरिदिनुभएको धर्मभित्र पर्दैन, जसको अनुसरण गर्न उहाँले हामीलाई रसूल ﷺ को अनुसरण गर्न आदेश दिनुभएको छ।

हामीले यस विषयलाई रसूल ﷺ को सुन्नततर्फ पनि फर्कायौं, तर त्यहाँ हामीले उहाँले यो कार्य गर्नुभएको, यसको आदेश दिनुभएको वा यसलाई अनुमोदन गर्नुभएको कुनै प्रमाण पाएनौं। त्यसैगरी, उहाँका सहाबाहरू (रजियल्लाहु अन्हुम) ले पनि यो कार्य गरेको पाइँदैन। त्यसैले हामीले बुझ्यौं कि यो धर्मको अंश होइन; बरु यो धर्ममा पछि आविष्कार गरिएका नवप्रवर्तन (बिदअत) हरूमध्ये एक हो र आफ्ना चाडपर्वहरूमा

यहूदी तथा ईसाईहरूको अनुकरण गर्ने कार्य पनि हो।

यसरी, सत्यप्रति अलिकति पनि अन्तर्दृष्टि, इच्छा र निष्पक्ष खोजी गर्ने जो—कोहीका लागि यो कुरा स्पष्ट हुन्छ कि जन्मदिन मनाउनु इस्लाम धर्मको अंश होइन; बरु यो पछि आविष्कार गरिएका नवप्रवर्तन (बिदअत) हरूमध्ये एक हो, जसलाई अल्लाह सर्वशक्तिमान र उहाँका रसूल ﷺ ले हामीलाई त्याग्न र त्यसबाट सावधान रहन आदेश दिनुभएको छ। बुद्धिमान व्यक्तिले अन्य देशहरूमा यो कार्य गर्ने मानिसहरूको ठूलो संख्याबाट धोका खानु हुँदैन। किनकि सत्य कार्य गर्नेहरूको संख्याबाट पहिचान हुँदैन; बरु त्यो शरई (धार्मिक) प्रमाणबाट पहिचान हुन्छ। जस्तै सर्वशक्तिमान अल्लाहले यहूदी र ईसाईहरूको बारेमा भन्नुभएको छ:

{وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١٠﴾}

“उनीहरूले भने: ‘यहूदी वा इसाई बाहेक अरु कसैले पनि स्वर्गमा प्रवेश गर्नेछैन।’ यो उनीहरूको खाली कल्पना मात्र हो। भनिदिनुहोस्: ‘यदि तिमीहरू साँचो हौ भने आफ्नो प्रमाण ल्याऊ।’” [अल्-बकरह: १११] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{وَإِنْ تُطِغْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ...}

“यदि तिमी पृथ्वीमा रहेका धेरैजसो मानिसहरूको आज्ञापालन गछौं भने, उनीहरूले तिमीलाई अल्लाहको मार्गबाट भड्काउनेछन्...।” [अल् अनआम: ११६]

अझ यसबाहेक, यी मौलद (जन्मोत्सव) मनाउने अधिकांश कार्यक्रमहरू—यद्यपि ती बिदअत (नवप्रवर्तन) हुन्—प्रायः अन्य आपत्तिजनक र निषेधित कार्यहरूबाट पनि खाली हुँदैनन्। जस्तै: पुरुष र महिलाको मिश्रण, गीत-संगीत र वाद्ययन्त्रहरूको प्रयोग, मदिरा तथा लागुऔषधको सेवन, र यस्ता अन्य विभिन्न दुष्कर्महरू। कहिलेकाहीं यस्ता (मौलद) उत्सवहरूमा अझै पनि त्यसभन्दा ठूलो कुरा पाइन्छ, त्यो हो—ठूलो शिर्क (अल्लाहसँग साझेदार ठहराउनु)। यो रसूल ﷺ वा अन्य “औलिया” (धर्मात्मा व्यक्तिहरू) को अत्यधिक प्रशंसा गर्ने, उहाँलाई पुकार्ने, उहाँसँग सहायता माग्ने, उहाँबाट मदत अपेक्षा गर्ने, उहाँले गैब (अदृश्य/अज्ञात) जान्नुहुन्छ भन्ने विश्वास राख्ने, र यस्तै प्रकारका कुफ्र (अविश्वास) सम्बन्धी कार्यहरूद्वारा हुन्छ। यस्ता कार्यहरू धेरै मानिसहरूले रसूल ﷺ को जन्मोत्सव वा अन्य तथाकथित “औलिया” को उत्सव मनाउँदा गर्ने गर्छन्। जबकि रसूल ﷺ बाट प्रमाणित रूपमा (सही हदीसमा) यो कुरा आएको छ, उहाँले भन्नुभएको छ:

«إِيَّاكُمْ وَالْعُلُوَّ فِي الدِّينِ، فَإِنَّمَا أَهْلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ الْعُلُوَّ فِي الدِّينِ».

“तिमीहरू धर्ममा अतिवाद (अत्यधिक बढाइ-चढाइ) बाट बचा किनकि तिमीहरूभन्दा पहिलाका मानिसहरूलाई नाश गर्ने कारण नै धर्ममा गरिएको अतिवाद थियो।” रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नु भयो:

«لَا تُظْرُونِي كَمَا أَطْرَتِ النَّصَارَى ابْنَ مَرْيَمَ، إِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ، فَقُولُوا: عَبْدُ اللَّهِ

“तिमीहरूले मेरो बारेमा अतिशयोक्ति नगर, जसरी ईसाईहरूले मरियमका पुत्र ईसा (अलैहिस्सलाम) बारे अतिशयोक्ति गरे। निश्चय नै म अल्लाहको भक्त मात्र हुँ; त्यसैले मलाई अल्लाहको भक्त र उहाँको रसूल नै भन्नु।” यसलाई इमाम बुखारीले आफ्नो सहीह (हदीस संग्रह) मा, उमर रजिअल्लाहु अन्हु को हदीसबाट उल्लेख गरेका छन्।

अनौठो र आश्चर्यजनक कुरा के हो भने धेरै मानिसहरू यी नवप्रवर्तित (बिदअत) उत्सवहरूमा सहभागी हुन सक्रिय र लगनशील देखिन्छन् र तिनको रक्षा पनि गर्छन्, तर अल्लाहले उनीहरूलाई अनिवार्य गर्नुभएको शुक्रबारको नमाज र सामूहिक नमाजलाई भने बेवास्ता गर्छन्। यसतर्फ उनीहरूले ध्यान पनि दिँदैनन्, न त यसलाई ठूलो दुष्कर्मको रूपमा नै देख्छन्। वास्तवमा, यो ईमानको कमजोरी, अन्तर्दृष्टिको कमी र पाप तथा अपराधहरूको अत्यधिकताले हृदयमाथि परेको पर्दाको कारण हो। हामी आफैं र सबै मुस्लिमहरूको लागि अल्लाहसँग कल्याणको प्रार्थना गर्छौं।

केही मानिसहरूले ठान्छन्, रसूल ﷺ मौलिद (जन्मोत्सव) मा आफैं उपस्थित हुनुहुन्छ। त्यसैले उनीहरू उहाँको सम्मानमा उठ्छन्, उहाँलाई स्वागत गर्छन् र अभिवादन गर्छन्। यो सबैभन्दा ठूलो असत्य र अत्यन्तै घृणित अज्ञानता हो।

किनकि रसूल ﷺ क्रियामतको दिनसम्म आफ्नो कबर (चिहान) बाट बाहिर आउनुहुन्न, न त उहाँ कुनै मानिससँग प्रत्यक्ष सम्पर्क गर्नुहुन्छ, न त उनीहरूको सभा-समारोहमा उपस्थित हुनुहुन्छ। बरु उहाँ क्रियामतको

दिनसम्म आफ्नो कबरमै रहनुहुन्छ, र उहाँको आत्मा (रूह) आफ्नो रबको नजिक, उच्चतम दर्जा—‘अलीय्यीन’—मा सम्मानित स्थानमा रहन्छ, जस्तै अल्लाह तआलाले भन्नुभएको छ:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾﴾

“त्यसपछि निश्चय नै तिमीहरू त्यसपछि अवश्य मर्नेछौ।

त्यसपछि निश्चय नै तिमीहरू क्रियामतको दिन पुनः उठाइनेछौ (जीवित गरिनेछौ)।” [अल् मुमिनून: १५-१६]

नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नुभएको छ:

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ، وَأَوَّلُ مُشَفَّعٍ.»

“क्रियामतको दिन म पहिलो व्यक्ति हुनेछु जसको चिहान फुट्नेछ, म नै पहिलो सिफारिसकर्ता हुनेछु र म नै पहिलो व्यक्ति हुनेछु जसको सिफारिस स्वीकार गरिनेछ।” उहाँमाथि उहाँका रबबाट उत्तम दरूद (आशीर्वाद) र शान्ति होस्।

यी दुई पवित्र आयतहरू र उक्त शरिफ हदीस, साथै तिनको अर्थसँग मिल्ने अन्य आयतहरू र हदीसहरू सबैले यो कुरा स्पष्ट गर्छन् कि नबी ﷺ तथा अन्य मृत व्यक्तिहरू क्रियामतको दिन मात्र आफ्नो कबरबाट बाहिर निस्कनेछन्। यो विषय मुस्लिम विद्वानहरूबीच सर्वसम्मत (इज्मा) रहेको कुरा हो र यसमा उनीहरूबीच कुनै विवाद छैन। त्येक मुस्लिमले यी कुराहरूबाट सचेत हुनुपर्छ र अज्ञानीहरू तथा उनीहरू जस्ता मानिसहरूले सुरु गरेका नवप्रवर्तन (बिदअत) र

अन्धविश्वासहरूबाट सावधान रहनुपर्छ, जसका लागि अल्लाहले कुनै प्रमाण पठाउनुभएको छैन। अल्लाह नै एक हुनुहुन्छ, जसबाट मदत मागिन्छ। उहाँमाथि नै भरोसा गरिन्छ। उहाँ बाहेक कुनै शक्ति वा बल छैन।

तर रसूल ﷺ माथि दरूद र सलाम पठाउनु सबैभन्दा उत्तम नजिकिने कार्यहरू (इबादतहरू) मध्ये हो र उत्कृष्ट सत्कर्महरूमध्ये पनि हो। जस्तै अल्लाह तआलाले भन्नुभएको छ:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا

تَسْلِيمًا﴾ (५)

“निस्सन्देह अल्लाह र उहाँका फरिश्ताहरूले पैगम्बरमाथि दया पठाउँछन्। हे आस्थावानहरू! तिमीहरू पनि उहाँमाथि दरूद पठाऊ र उहाँलाई पूर्ण रूपमा सलाम पठाऊ।” [अल् अहजाब: ५६] नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नुभएको छ:

«مَنْ صَلَّى عَلَيَّ وَاحِدَةً؛ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ بِهَا عَشْرًا».

“जसले ममाथि एक पटक दरूद पठाउँछ, अल्लाहले उसमाथि त्यसको बदला दश पटक दरूद पठाउनुहुन्छ।” यो (दरूद पठाउने कार्य) सबै समयहरूमा वैध र प्रोत्साहित गरिएको छ र प्रत्येक नमाजको अन्त्यमा अझ बढी जोड दिइएको छ। बरु केही विद्वानहरूको मत अनुसार, प्रत्येक नमाजको अन्तिम तशहहुदमा यो अनिवार्य (वाजिब) हो। यसको सुन्नत (दरूद पठाउने) धेरै स्थानहरूमा अझ बढी जोडिएको छ। जसमध्ये: अजानपछि, उहाँ ﷺ को नाम उल्लेख हुँदा, शुक्रबारको

दिन र त्यसको रातमा पनि हो। यस विषयमा धेरै हदीसहरू प्रमाणका रूपमा आएका छन्।

हामी अल्लाहसँग प्रार्थना गर्दछौं कि उहाँले हामीलाई र सम्पूर्ण मुस्लिमहरूलाई आफ्नो धर्मको सही बुझाइ प्रदान गरून् र त्यसमा अडिग रहने सामर्थ्य दिनुहोस्। सबैलाई सुन्नतको अनुसरण गर्ने र बिदअत (नवप्रवर्तन) बाट सुरक्षित रहने सौभाग्य प्रदान गरून्। निश्चय नै उहाँ अत्यन्त उदार र परम कृपालु हुनुहुन्छ।

हाम्रा नबी मुहम्मद ﷺ, उहाँका परिवारजन तथा उहाँका सम्पूर्ण सहाबा (रजियल्लाहु अन्हुम) माथि अल्लाहको दरूद (कृपा) र सलाम (शान्ति) अवतरित होस्।

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

छैठौं पत्र:

इस्त्रा र मेराजको रात उत्सव मनाउने सम्बन्धमा इस्लामिक
निर्णय

सम्पूर्ण प्रशंसाहरू अल्लाहका लागि हुन्। अल्लाहका रसूलमाथि, उहाँका परिवारमाथि तथा उहाँका सहाबाहरूमाथि कृपा (दरूद) र शान्ति (सलाम) अवतरित होस्।

अम्मा बअदु (यसपछि): नि:सन्देह, इस्त्रा र मिराज अल्लाहका महान् निशानीहरूमध्ये हुन्, जसले उहाँका रसूल मुहम्मद ﷺ को सत्यतामा र अल्लाहको निकट उहाँको उच्च स्थानमा स्पष्ट प्रमाण प्रस्तुत गर्छन्। साथै, यी अल्लाहको अब्दुत सामर्थ्य र सम्पूर्ण सृष्टिभन्दा उहाँको सर्वोच्चताको पनि प्रमाण हुन्। अल्लाहले भन्नुभएको छ:

(سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَمِنَ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١٠﴾)

“पवित्र छ उहाँ, जसले आफ्ना भक्त (मुहम्मद ﷺ) लाई रातको एक भागमा मस्जिदुल हरामबाट मस्जिदुल अक्सासम्म लैजानुभयो, जसको वरिपरि हामीले बरकत प्रदान गरेका छौं, ताकि हामी उहाँलाई आफ्ना केही निशानीहरू देखाऔं। नि:सन्देह उहाँ नै सबै कुरा सुन्ने र सबै कुरा देख्ने हुनुहुन्छ।” [अल् इस्त्रा: १]

रसूल ﷺ बाट मुतवातिर (धेरै विश्वसनीय र व्यापक रूपमा प्रसारित) रिवायतहरूद्वारा प्रमाणित छ कि उहाँलाई आकाशहरूतर्फ उचालियो (मिअराज गराइयो)। उहाँका लागि आकाशका ढोकाहरू खोलिए, यहाँसम्म कि उहाँ सातौँ आकाशभन्दा पनि माथि पुग्नुभयो। त्यहाँ उहाँका रब **لَعَالِي وَتَعَالِي** ले उहाँसँग आफ्नो इच्छाअनुसार कुरा गर्नुभयो र उहाँमाथि पाँचवटा नमाज अनिवार्य गर्नुभयो।

सुरुमा अल्लाह **لَعَالِي وَتَعَالِي** ले पचासवटा नमाज अनिवार्य गर्नुभएको थियो। त्यसपछि हाम्रा नबी मुहम्मद ﷺ ले बारम्बार आफ्ना रबसमक्ष फर्केर सहजता (कम गरिदिन) को अनुरोध गर्नुभयो। अन्ततः अल्लाहले ती नमाजहरूलाई पाँचवटामा सीमित गरिदिनुभयो।

यसरी अनिवार्यताको हिसाबले ती पाँचवटा नमाज हुन्, तर प्रतिफल (सवाब) का हिसाबले पचास नमाज बराबर छन्, किनकि एउटा सत्कर्मको प्रतिफल दस गुणासम्म दिइन्छ।

त्यसैले अल्लाहका सम्पूर्ण अनुग्रहहरूका लागि उहाँकै प्रशंसा र कृतज्ञता छ।

इसा र मिअराज भएको त्यो रात कुन मितिमा परेको थियो भन्ने विषयमा सहीह हदीसहरूमा न त रजब महिनामा र न अन्य कुनै महिनामा नै स्पष्ट रूपमा कुनै मिति निर्धारण गरिएको छ। यसलाई कुनै निश्चित मितिसँग सम्बन्धित गरी वर्णन गरिएका सबै रिवायतहरू हदीसका विद्वानहरूको दृष्टिमा नबी ﷺ बाट प्रमाणित छैनन्।

मानिसहरूलाई त्यसको निश्चित मिति बिसाईदिनुमा पनि अल्लाहको गहिरो र पूर्ण हिकमत (बुद्धिमत्ता) रहेको छ। यदि त्यसको मिति प्रमाणित नै भएको भए पनि, मुस्लिमहरूका लागि त्यस रातलाई कुनै विशेष इबादतद्वारा विशिष्ट बनाउनु वा त्यस अवसरमा उत्सव मनाउनु जायज हुने थिएन। किनकि नबी ﷺ र उहाँका सहाबाहरू (रजियल्लाहु अन्हुम) ले न त त्यस रातको उत्सव मनाएका थिए, न त त्यसलाई कुनै विशेष इबादतका लागि छुट्याएका थिए।

यदि त्यस रातलाई विशेष रूपमा मनाउनु वा कुनै विशेष इबादतका लागि निर्धारित गर्नु शरियतले स्वीकृत गरेको कुरा भएको भए, रसूल ﷺ ले त्यसलाई उम्मतका लागि स्पष्ट रूपमा बताउनुहुन्थ्यो, वा आफ्नो कथन अथवा कर्मद्वारा त्यसलाई स्थापित गर्नुहुन्थ्यो। यदि त्यस रातको उत्सव मनाउनु कुनै वैध (शरई) कार्य भएको भए, रसूल ﷺ ले त्यसलाई उम्मतका लागि अवश्य स्पष्ट पार्नुहुने थियो—चाहे आफ्नो वचनद्वारा वा आफ्नो कर्मद्वारा। र यदि त्यस्तो केही भएको भए, त्यो कुरा अवश्य परिचित र प्रसिद्ध हुने थियो, तथा सहाबा (रजियल्लाहु अन्हुम) ले त्यसलाई हामीसम्म अवश्य पुऱ्याउने थिए।

किनकि उनीहरूले आफ्नो नबी ﷺ बाट उम्मतलाई आवश्यक पर्ने हरेक कुरा हामीसम्म पुऱ्याएका छन् र धर्मको कुनै पनि पक्षमा कुनै लापरवाही गरेका छैनन्। बरु उनीहरू नै प्रत्येक सत्कर्ममा सबैभन्दा अग्रणी व्यक्तिहरू थिए। त्यसैले यदि यस रातको उत्सव मनाउनु वैध र

धर्मसम्मत भएको भए, त्यसतर्फ सबैभन्दा पहिले अग्रसर हुने मानिसहरू पनि उनीहरू नै हुने थिए। नबी ﷺ मानिसहरूप्रति सबैभन्दा बढी शुभचिन्तक हुनुहुन्थ्यो। उहाँले अल्लाहको सन्देशलाई पूर्ण रूपमा पुऱ्याउनुभयो र आफूलाई सुम्पिएको जिम्मेवारी (अमानत) पूर्ण रूपमा निर्वाह गर्नुभयो। त्यसैले यदि यस रातको सम्मान गर्नु र त्यसको उत्सव मनाउनु अल्लाहको धर्मको अंश भएको भए, नबी ﷺ ले त्यसलाई न त बेवास्ता गर्नुहुने थियो, न त लुकाउनुहुने थियो।

जबकि यस्ता कुनै कुरा उहाँबाट प्रमाणित छैनन्, तब यो स्पष्ट हुन्छ कि यस रातको उत्सव मनाउनु र त्यसलाई विशेष रूपमा सम्मान गर्नु इस्लामको कुनै पनि अंश होइन।

अल्लाहले यस उम्मतका लागि यसको धर्म पूर्ण गरिदिनुभएको छ, आफ्ना अनुग्रहहरू पूरा गरिदिनुभएको छ, र धर्ममा अल्लाहले अनुमति नदिनुभएको कुरा समावेश गर्नेहरूलाई अस्वीकार गर्नुभएको छ। त्यसैले उहाँ **وَتَعَالَى سُبْحَانَهُ** ले आफ्नो स्पष्ट किताबमा भन्नुभएको छ:

{...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

{...دِينًا...}

“आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिँ, तिमीहरूमाथि आफ्नो अनुग्रह पूरा गरिदिँ र तिमीहरूका लागि इस्लामलाई धर्मको रूपमा स्वीकार गरिदिँ।” [अल् माइदह: ३] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

“वा के तिनीहरूका साझेदारहरू छन् जसले तिनीहरूका लागि त्यस्तो धर्म निर्धारित गरेका छन् जसको लागि अल्लाहले अनुमति दिनुभएको छैन? यदि निर्णायक वचन (पूर्वनिर्धारित फैसला) नभएको भए, तिनीहरूको बीचमा फैसला गरिन्थ्यो। निस्सन्देह, अत्याचारीहरूको लागि पीडादायी सजाय हुनेछ।” [अश्शूरा: २१]

रसूल ﷺ बाट सहीह हदीसहरूमा बिदअतहरू (नवप्रवर्तनहरू) बाट सावधान गराउने र तिनलाई स्पष्ट रूपमा “गुमराही” (भ्रम) भनेर वर्णन गरिएको प्रमाणित छ। यसले उम्मतलाई ती कुराहरूको गम्भीर खतरा प्रति सचेत गराउन र तिनमा संलग्न हुनबाट टाढा राख्नका लागि हो।

यसैमध्ये सहिह बुखारी र सहिह मुस्लिममा आइशा (रजियल्लाहु अन्हा) बाट रसूल ﷺ को यो कथन प्रमाणित छ, उहाँले भन्नुभयो:

«مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“जसले हाम्रो यस धर्ममा त्यस्तो कुरा नयाँ रूपमा थप्छ जुन त्यसको हिस्सा होइन, त्यो अस्वीकृत (अमान्य) हुन्छ।” मुस्लिमले वर्णन गरेको हदीसमा छ:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“जसले कुनै यस्तो कार्य गर्दछ, जुन हाम्रो आदेश अनुसार छैन, त्यो पूर्ण रूपमा अस्वीकार्य हुन्छ।” सही मुस्लिममा जाबिर (रजिअल्लाहु

अन्हु) ले बयान गरेका छन्, अल्लाहका रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) जुमाको दिन आफ्नो खुत्वामा भन्नुहुन्थ्यो:

«أَمَّا بَعْدُ، فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ ﷺ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ.»

“अम्मा बअदु: नि:सन्देह सबैभन्दा उत्तम वाणी अल्लाहको किताब हो, र सबैभन्दा उत्तम मार्गदर्शन मुहम्मद ﷺ को मार्गदर्शन हो। सबैभन्दा खराब कार्यहरू नयाँ आविष्कार गरिएका (धर्ममा थपिएका) कुराहरू हुन् र प्रत्येक बिदअत (नवप्रवर्तन) गुमराही हो।” इमाम अन-नसाईले राम्रो सनद (श्रृंखला) का साथ यो थपेर वर्णन गरेका छन्:

«وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.»

"प्रत्येक पथभ्रष्टताले नर्कतर्फ लैजाने छ।" सुन्ननमा, अल-इरबाद इब्न सारियाह (रजियल्लाहु अन्हु) को माध्यमबाट वर्णन गरिएको छ, उनले भने: अल्लाहका रसूल ﷺ ले हामीलाई अत्यन्त प्रभावशाली उपदेश दिनुभयो, जसले हाम्रा हृदयहरू काँपेर आँखाहरू आँसुले भरिए। त्यसैले हामीले भन्यौं: “हे अल्लाहका रसूल! यो त विदाइ उपदेश जस्तो लाग्छ, त्यसैले हामीलाई उपदेश दिनुहोस्।” उहाँले भन्नुभयो:

«أُوصِيكُمْ بِتَقْوَى اللَّهِ وَالسَّمْعِ وَالطَّاعَةِ وَإِنْ تَأَمَّرَ عَلَيْكُمْ عَبْدٌ، فَإِنَّهُ مِنْ يَعِشُ مِنْكُمْ فَسَيَرَى اخْتِلَافًا كَثِيرًا، فَعَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمَهْدِيِّينَ مِنْ بَعْدِي، تَمَسَّكُوا بِهَا وَعَضُّوا عَلَيْهَا بِالتَّوَاجِدِ، وَإِيَّاكُمْ وَمُحَدَّثَاتِ الْأُمُورِ، فَإِنَّ كُلَّ مُحَدَّثَةٍ بَدْعَةٍ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالَةٌ.»

“म तिमीहरूलाई अल्लाहसँग डराउन र आफ्ना शासकको कुरा

सुन्न तथा आज्ञापालन गर्न सल्लाह दिन्छु, चाहे तिमीहरूमाथि कुनै दास नै नियुक्त गरिएको होस्। किनकि तिमीहरूमध्ये जो बाँच्नेछ उसले धेरै मतभेदहरू देख्नेछ। त्यसैले मेरो सुन्नत र मपछि सही मार्गनिर्देशित खलीफाहरूको सुन्नतलाई समात। यसलाई बलियोसँग समातिराख र आफ्नो दाँतले टाँसिराख। नयाँ आविष्कृत कुराहरूबाट सावधान रहनुहोस्, किनकि प्रत्येक नयाँ आविष्कृत कुरा नवप्रवर्तन (बिदअत) हो र प्रत्येक नवप्रवर्तन पथभ्रष्टता हो।” यस अर्थका धेरै हदीसहरू छन्।

रसूल ﷺ का सहाबाहरू र उनीहरूपछि आएका सलफ (पूर्वज धर्मात्मा) बाट बिदअत (नवप्रवर्तन) हरूबाट सावधान गराउने र तिनबाट डर देखाउने कुरा प्रमाणित छ। यो केवल यस कारणले हो कि बिदअत धर्ममा वृद्धि हो र यस्तो विधान हो जसलाई अल्लाहले अनुमति दिनुभएको छैन।

यो यहूदी र इसाईजस्ता अल्लाहका शत्रुहरूको व्यवहारसँग मिल्दोजुल्दो पनि हो, जसले आफ्नो धर्ममा थप-घट गरेर अल्लाहले अनुमति नदिनुभएको कुरा आविष्कार गरे। साथै, यसले इस्लामी धर्मलाई अपूर्ण ठहर्याउने र त्यसमा कमी छ भन्ने आरोप लगाउने अर्थ पनि दिन्छ।

यसमा रहेको ठूलो विकृति, घृणित कार्य र अल्लाह **جل جلاله** को वचनसँग स्पष्ट विरोधको कुरा सबैलाई ज्ञात छ:

{...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...}

“आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण

गरिदिँ...।” [अल् माइदहः ३] त्यसैगरी यो रसूल ﷺ का ती हदीसहरूसँग स्पष्ट विरोध हो, जसमा उहाँले बिदअत (नवप्रवर्तन) बाट सावधान गराउनुभएको छ र तिनबाट टाढा रहन प्रेरित गर्नुभएको छ।

यो, र हामीले उल्लेख गरेका प्रमाणहरू सत्यको खोजी गर्ने व्यक्तिका लागि यस बिदअत—अर्थात् इस्रा र मिअराजको रात मनाउने बिदअत—को इन्कार गर्न, त्यसबाट सावधान रहन, र यो इस्लाम धर्मको कुनै पनि अंश होइन भन्ने कुरा बुझ्न पर्याप्त र आश्वस्त पार्ने हुनेछन् भन्ने आशा गछौं।

मुस्लिमहरूलाई सल्लाह दिन, धर्मको सन्दर्भमा अल्लाहले उनीहरूलाई के तोक्नुभएको छ भनेर स्पष्ट गर्न र ज्ञान लुकाउन निषेध गरिएको भएकाले, मैले मेरा मुस्लिम भाइहरूलाई यो नवप्रवर्तनप्रति सचेत गराउनु उचित ठानें, जुन धेरै देशहरूमा फैलिएको छ, यहाँसम्म कि केही मानिसहरूले यसलाई धर्मको अंश नै ठान्छन्।

हामी अल्लाहसँग प्रार्थना गछौं, उहाँले सम्पूर्ण मुस्लिमहरूको अवस्थालाई सुधारिदिउन्, उनीहरूलाई धर्मको सही बुझाइ प्रदान गरून्, हामीलाई र उनीहरूलाई सत्यमा दृढ रहन र त्यसमा अडिग रहन तथा त्यसको विपरीत सबै कुराहरू त्याग्ने तौफिक प्रदान गरून्। निःसन्देह उहाँ नै यसका संरक्षक हुनुहुन्छ र यसमा पूर्ण सामर्थ्य राख्नुहुन्छ।

अल्लाहले आफ्ना भक्त तथा रसूल, हाम्रा नबी मुहम्मद ﷺ, उहाँका परिवारजन र सम्पूर्ण सहाबामाथि दरूद, सलाम तथा बरकत अवतरित गरून्।

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

सातौ पत्र:

शअबान महिनाको मध्य रात उत्सव मनाउने सम्बन्धी हुक्म

सबै प्रशंसा अल्लाहकै लागि हो, जसले हाम्रो लागि हाम्रो धर्मलाई पूर्ण गरिदिनुभयो र हामीमाथि आफ्नो अनुग्रह पूरा गरिदिनुभयो। अल्लाहका पैगम्बर तथा रसूल मुहम्मद ﷺ—जो पश्चात्ताप (तौबा) र दया (रहमत) का पैगम्बर हुनुहुन्छ—माथि शान्ति र दरूद अवतरित होस्।

अम्मा बअदु (यसपछि): अल्लाह तआलाले भन्नुभएको छ:

{...أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

{...دِينًا...}

“...आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिएको छु, तिमीहरूमाथि आफ्ना अनुग्रह पूरा गरिदिएको छु र तिमीहरूका लागि इस्लामलाई धर्मका रूपमा रोजेको छु।” [अल् माइदह: ३] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ...}

“वा के तिनीहरूका साझेदारहरू छन् जसले तिनीहरूका लागि त्यस्तो धर्म निर्धारित गरेका छन् जसको लागि अल्लाहले अनुमति दिनुभएको छैन...?” [अश्शूरा: २१] बुखारी र मुस्लिममा आइशा

(रजियल्लाहु अन्हा) बाट रसूल ﷺ को यो कथन प्रमाणित छ, उहाँले भन्नुभयो:

«مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“जसले हाम्रो यस धर्ममा त्यस्तो कुरा नयाँ रूपमा थप्छ जुन त्यसको हिस्सा होइन, त्यो अस्वीकृत (अमान्य) हुन्छ।” सहीह मुस्लिममा जाबिर (रजिअल्लाहु अन्हु) बाट वर्णन गरिएको छ, नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले जुम्माको खुत्बामा भन्नुहुन्थ्यो:

«أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ خَيْرَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ، وَخَيْرَ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَشَرَّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ».

“अम्मा बअदु: नि:सन्देह सबैभन्दा उत्तम वाणी अल्लाहको किताब हो, र सबैभन्दा उत्तम मार्गदर्शन मुहम्मद ﷺ को मार्गदर्शन हो। सबैभन्दा खराब कार्यहरू नयाँ आविष्कार गरिएका (धर्ममा थपिएका) कुराहरू हुन् र प्रत्येक बिदअत (नवप्रवर्तन) गुमराही हो।” यस सम्बन्धमा धेरै आयतहरू र हदीसहरू छन्, र तिनीहरूले स्पष्ट रूपमा संकेत गर्छन् कि सर्वशक्तिमान अल्लाहले यस उम्मतका लागि धर्मलाई पूर्ण गरिदिनुभएको छ र यसमाथि आफ्नो अनुग्रह पूरा गरिदिनुभएको छ। उहाँले आफ्ना नबी ﷺ लाई स्पष्ट सन्देश नदिईकन र वचन तथा कर्मद्वारा उम्मतका लागि तोकिएका सबै कुराहरू स्पष्ट नगरेसम्म वफात दिनुभएन। नबी ﷺ ले स्पष्ट पार्नुभएको छ, उहाँपछि मानिसहरूले धर्म इस्लामसँग जोडेर जे-जस्ता कथन वा कार्यहरू नयाँ रूपमा उत्पन्न गर्छन्, ती सबै बिदअत हुन् र ती गर्ने व्यक्तिबाट ती अस्वीकृत (अमान्य)

हुन्छन्, चाहे उसको उद्देश्य राम्रो नै किन नहोस्।

यस कुरालाई रसूल ﷺ का सहाबाहरूले राम्ररी बुझेका थिए, र त्यसैगरी उनीहरूपछि आएका इस्लामी विद्वानहरूले पनि। त्यसैले उनीहरूले बिदअतको इन्कार गरे र त्यसबाट सावधान गराए। जस्तै सुन्नतको सम्मान र बिदअतको इन्कार विषयमा लेख्ने प्रत्येक विद्वानले उल्लेख गरेका छन्—जस्तै इब्न वदाह, तर्तूशी, अबु शामा र अन्य विद्वानहरू।

केही मानिसहरूले सुरु गरेका बिदअतहरूमध्ये एक हो—शाबान महिनाको मध्य रात (शब-ए-बरात) मनाउने बिदअत र त्यस दिनलाई विशेष रूपमा रोजा (उपवास) राखेर छुट्याउनु। यस विषयमा भरपर्दो कुनै प्रमाण (दलिल) छैन जसमा भरोसा गर्न सकियोस्।

यद्यपि त्यस रातको फजिलत (महत्त्व) सम्बन्धी केही कमजोर हदीसहरू आएका छन्, तर ती हदीसहरूलाई प्रमाणको रूपमा प्रयोग गर्न मिल्दैन।

तर त्यस रात (शब-ए-बरात) मा नमाजको फजिलत सम्बन्धी जे-जे वर्णन गरिएको छ, ती सबै 'मौजुअ' (जाली/गढिएका) हुन्, जस्तो कि धेरै विद्वानहरूले यसबारे सचेत गराएका छन्। अल्लाहले चाहनुभयो भने उनीहरूका केही भनाइहरू पछि उल्लेख गरिनेछन्।

यस सम्बन्धमा केही शामी (शामका) तथा अन्य सलफ (पूर्ववर्ती धर्मात्मा) हरूबाट पनि केही कथन/रिवायतहरू आएका छन्।

अधिकांश विद्वानहरूको सर्वसम्मत (इज्मा) मतअनुसार त्यस रात

(शब-ए-बरात) मनाउनु बिदअत हो र त्यसको फजिलत सम्बन्धी आएका सबै हदीसहरू कमजोर (दअीफ) हुन्, जसमध्ये केही त बनावटी (जाली) पनि छन्।

यस विषयमा सचेत गराउने विद्वानहरूमध्ये हाफिज इब्न रजब रहिमहुल्लाह पनि हुनुहुन्छ, जसले आफ्नो पुस्तक लताइफुल मआरिफ मा यसबारे उल्लेख गर्नुभएको छ। साथै अन्य विद्वानहरूले पनि यसलाई स्पष्ट पारेका छन्।

यो कुरा पनि ज्ञात रहोस् कि कमजोर हदीसहरू केवल त्यस्ता इबादतहरूमा मात्र प्रयोग गर्न सकिन्छ, जसको मूल आधार सही प्रमाणहरूद्वारा स्थापित भइसकेको हुन्छ। शुद्ध, सटीक र सहज नेपाली अनुवाद:

तर शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात) को उत्सव मनाउने कार्यको कुनै सही र प्रमाणित आधार नै छैन, जसका लागि कमजोर हदीसहरूलाई सहायक प्रमाणका रूपमा लिइयोस्।

यो महत्वपूर्ण सिद्धान्तलाई शैखुल इस्लाम इब्न तैमिय्या रहिमहुल्लाहले पनि उल्लेख गर्नुभएको छ।

प्रिय पाठक! यस विषयमा केही विद्वानहरूले व्यक्त गरेका विचारहरू यहाँ प्रस्तुत गर्दैछु, ताकि तपाईं यसबारे स्पष्ट ज्ञान र सही बुझाइ हासिल गर्न सक्नुहोस्।

विद्वानहरू—अल्लाहले उनीहरूमाथि दया गरून्—यस कुरामा सर्वसम्मत छन्, मानिसहरूबीच विवाद हुने विषयहरूलाई अल्लाहको

किताब र उहाँका रसूल ﷺ को सुन्नततर्फ फर्काउनु अनिवार्य छ। विद्वानहरू वा तिनीहरूमध्ये कसैले अल्लाहको किताब र रसूल ﷺ को सुन्नतअनुसार जुन निर्णय गर्छन्, त्यही पालना गर्नुपर्ने शरिया हो। त्यसको विपरीत हुने कुनै पनि कुरा अस्वीकार गरिनुपर्छ।

अल्लाहको किताब र रसूल ﷺ को सुन्नतमा आधार नभएका उपासनासम्बन्धी सबै कार्यहरू बिदअत (धर्ममा नवप्रवर्तन) हुन्। यस्ता कार्यहरू गर्नु, त्यसतर्फ मानिसहरूलाई बोलाउनु वा तिनका लागि प्रोत्साहित गर्नु जायज छैन। अल्लाहले भन्नुभएको छ:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ (٤)

"हे आस्थावानहरू! अल्लाहको आज्ञापालन गर र रसूलको आज्ञापालन गर, अनि तिमीहरूमध्येका अधिकारप्राप्त व्यक्तिहरूको पनि। यदि कुनै कुरामा तिमीहरूबीच मतभेद उत्पन्न भयो भने, त्यसलाई अल्लाह र रसूलतर्फ फर्काऊ, यदि तिमीहरू अल्लाह र अन्तिम दिनमाथि विश्वास गर्छौं भने। यही नै उत्तम र परिणामका दृष्टिले सबैभन्दा राम्रो उपाय हो।" [अन्-निसा: ५९] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

﴿مَا اٰخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُٓ إِلَى اللَّهِ...﴾

"तिमीहरूले जुनसुकै कुरामा मतभेद गर्‍यो भने, त्यसको फैसला अल्लाहतर्फ नै छ.....।" [अश्शूरा: १०] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ...﴾

“भनिदिनुहोस्: ‘यदि तिमीहरू अल्लाहलाई प्रेम गर्छौं भने मेरो अनुसरण गर; अल्लाहले तिमीहरूलाई प्रेम गर्नुहुनेछ र तिमीहरूका पापहरू क्षमा गरिदिनुहुनेछ...।’” [आले इम्रान: ३१] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ

حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٠﴾

“तिम्रो रबको कसम! उनीहरू तबसम्म सच्चा मोमिन हुन सक्दैनन्, जबसम्म उनीहरू आफ्नो आपसी विवादमा तिमीलाई (हे मुहम्मद!) निर्णायक नबनाउँदैनन्, त्यसपछि तिमीले गरेको निर्णयप्रति आफ्नो मनमा कुनै असन्तुष्टि नराखी पूर्ण रूपमा स्वीकार गर्दैनन्।” [अन-निसा: ६५] यस अर्थका आयतहरू धेरै छन्। यी सबैले स्पष्ट रूपमा प्रमाणित गर्छन् कि विवादित विषयहरूलाई कुरआन र सुन्नततर्फ फर्काउनु अनिवार्य छ, र तिनले दिएको निर्णयप्रति सन्तुष्ट रहनु पनि अनिवार्य छ। यही नै सच्चा ईमानको माग र आवश्यकताको प्रमाण हो।

साथै, यही मार्ग संसार र आखिरत दुवैमा बन्दाहरूका लागि कल्याणकारी छ, र परिणामका दृष्टिले पनि सबैभन्दा उत्तम छ। “अह्सनु तअविला” को अर्थ हो—सबैभन्दा राम्रो परिणाम, अन्त्य र प्रतिफल।

हाफिज इब्न रजब रहिमहुल्लाहले आफ्नो पुस्तक लताइफुल मआरिफ मा यस विषयमा—पहिले उल्लेख गरिएका कुराहरूपछि—यसरी भनेका छन्:

शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात) सम्बन्धमा श्याम (सिरिया) क्षेत्रका केही ताबेईन—जस्तै खालिद बिन मअदान, मखूल, लुकमान बिन आमिर र अन्य—यस रातलाई विशेष महत्त्व दिन्थे र यसमा विशेष रूपमा इबादतमा व्यस्त रहन्थे। उनीहरूबाट नै अन्य मानिसहरूले पनि यस रातको फजिलत र यसको सम्मान गर्ने अभ्यास सिकेका हुन्। भनिएको छ: उनीहरू (शामका केही पूर्ववर्तीहरू) सम्म यस विषयमा इस्माईली रिवायतहरू पुगेका थिए। त्यसपछि जब यो कुरा उनीहरूबाट विभिन्न देशहरूमा फैलियो, मानिसहरू यसबारे मतभेदमा परे। उनीहरूमध्ये केहीले त्यसलाई स्वीकार गरे र त्यस रातको सम्मानमा उनीहरूसँग सहमति जनाए। उनीहरूमध्ये बसरा क्षेत्रका केही इबादतगुजारहरू र अन्य समूह पनि थिए। तर हिजाज (मक्का—मदीना क्षेत्र) का अधिकांश विद्वानहरूले यसलाई अस्वीकार गरे। उनीहरूमध्ये अता, इब्न अबी मुलैका आदि थिए। अब्दुर्रहमान बिन जैद बिन असलमले पनि यो कुरा मदीनाका फुकहा (धर्मविद्) हरूबाट उल्लेख गरेका छन्। यो इमाम मालिकका अनुयायीहरू तथा अन्य विद्वानहरूको पनि मत हो। उनीहरूले भनेका छन्: यो सबै बिदअत हो।

शाम (सिरिया) का विद्वानहरू त्यस रातलाई कसरी मनाउने भन्ने विषयमा दुई मतमा विभाजित भए।

पहिलो मत: मस्जिदहरूमा सामूहिक रूपमा त्यस रातलाई इबादतद्वारा जीवित पार्नु मुस्तहब हो। खालिद बिन मअदान, लुकमान बिन आमिर र अन्य केही व्यक्तिहरू त्यस रातमा आफ्ना सबैभन्दा राम्रो कपडा लगाउँथे, सुगन्ध (इत्र) प्रयोग गर्थे, आँखामा काजल लगाउँथे र

त्यो रात मस्जिदमा क्रियाम (नमाज र इबादत) मा बिताउँथे। इसहाक बिन राहवेहले पनि यस मतमा उनीहरूसँग सहमति जनाएका छन्। मस्जिदहरूमा सामूहिक रूपमा त्यस रात (क्रियाम) गर्ने विषयमा उनले भने: “यो बिदअत होइना” यसलाई हरब अल-कर्मानिले आफ्नो मसाइल (प्रश्न-उत्तर संग्रह) मा उल्लेख गरेका छन्।

दोस्रो मत: त्यस रात मस्जिदहरूमा सामूहिक रूपमा नमाज, कथावाचन (किस्साहरू सुनाउने) र दुआका लागि भेला हुनु मकरूह (अप्रिय/निषेधिततर्फ नजिक) मानिन्छ। तर कुनै व्यक्तिले एकलै आफ्नै लागि त्यहाँ नमाज पढ्नु मकरूह हुँदैन।

यो मत शाम (सिरिया) का इमाम, त्यहाँका फक्रीह र विद्वान औजाई रहिमहुल्लाहको हो। यो मत—अल्लाह चाहनुभयो भने—अधिक नजिक (सही) हो। उनले अगाडि भने: “इमाम अहमद रहिमहुल्लाहबाट शाबानको मध्य रात (निस्फु शाबान) बारे कुनै स्पष्ट कथन ज्ञात छैन। तर उहाँबाट ईदका दुई रातहरूमा क्रियाम (रात्री नमाज) को सम्बन्धमा आएका दुई रिवायतहरूको आधारमा यस रातको क्रियामलाई सुन्नत मान्ने विषय निकाल्न सकिन्छ।

किनकि एक रिवायतमा उहाँले त्यसलाई सामूहिक रूपमा क्रियाम गर्न सुन्नत ठान्नुभएको छैन, किनभने यो नबी ﷺ र उहाँका सहाबाहरूबाट प्रमाणित रूपमा आएको छैन। अर्को रिवायतमा उहाँले त्यसलाई सुन्नत मान्नुभएको छ, किनकि अब्दुर्रहमान बिन यजीद बिन अस्वदले त्यसरी कार्य गरेका थिए, र उनी ताबिईन (सहाबाका पछि आउने पुस्ता) मध्येका थिए।

त्यसैगरी शाबानको मध्य रात (निस्फु शाबान) को क्रियामको विषयमा पनि नबी ﷺ र उहाँका सहाबाहरूबाट कुनै प्रमाणित कुरा आएको छैन। तर यस विषयमा शामका प्रसिद्ध फुकहा (धर्मविद्) ताबिईनहरूको एक समूहबाट केही कार्यहरू (अमल) भने वर्णित छन्।

हाफिज इब्न रजब रहिमहुल्लाहको उक्त कथन यहाँ समाप्त हुन्छ। यसमा उनले स्पष्ट रूपमा यो कुरा बताएका छन् कि शाबान महिनाको मध्य रात (निस्फु शाबान) सम्बन्धमा नबी ﷺ र उहाँका सहाबाहरू रजियल्लाहु अन्हुमबाट कुनै प्रमाणित कुरा आएको छैन।

तर औजाई रहिमहुल्लाहले जुन मत रोजेका छन्—अर्थात् व्यक्तिले एकलै त्यस रात क्रियाम (रात्री नमाज) गर्नु सुन्नत हो भन्ने—र हाफिज इब्न रजबले पनि त्यसै मतलाई प्राथमिकता दिनु, यो मत अचम्मको र कमजोर (दअीफ) हो।

किनकि जुन कुरा शरई प्रमाणद्वारा धर्मसम्मत भएको प्रमाणित छैन, त्यसलाई मुस्लिमले अल्लाहको धर्ममा नयाँ रूपमा प्रवेश गराउनु जायज छैन—चाहे उसले त्यो एकलै गरोस् वा सामूहिक रूपमा, गोप्य रूपमा गरोस् वा खुला रूपमा। किनकि यो कुरा नबी ﷺ को सामान्य कथनद्वारा प्रमाणित हुन्छ, उहाँले भन्नुभएको छ:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا؛ فَهُوَ رَدٌّ».

“जसले यस्तो काम गर्छ जसको बारेमा हाम्रो आदेश छैन, त्यो कार्य अस्वीकृत (अमान्य) हो।” यस्ता अन्य प्रमाणहरू पनि छन्, जसले बिदअत (नवप्रवर्तन) को इन्कार गर्न र त्यसबाट सावधान रहन स्पष्ट

रूपमा संकेत गर्छन्।

इमाम अबू बक्र तरतूसी (रहेमहुल्लाह) ले आफ्नो किताब “अल-हवादिस वल-बिदअ” मा भन्नुभएको छः

“इब्न वद्दाहले जैद बिन असलमबाट वर्णन गरेका छन् कि उनले भनेः “हामीले हाम्रा शेखहरू र फुकहा (धर्मविद्) मध्ये कसैलाई पनि शाबान महिनाको मध्य रात (निस्फु शाबान) तर्फ ध्यान दिएको देखेनौं। न त उनीहरूले मख्हूलको हदीसतर्फ ध्यान दिएका थिए, र न त उनीहरूले त्यसलाई अन्य रातहरूभन्दा कुनै विशेष श्रेष्ठता भएको ठाने।”

इब्न अबी मुलैका रहिमहुल्लाहलाई भनियोः “निसन्देह जियाद अन-नुमैरी भन्छन्ः “१५ शाबानको रातको सवाब लैलतुल क्रद्रको सवाब बराबर हुन्छ।” उहाँले भन्नुभयोः “यदि मैले यो कुरा सुनेको भए र मेरो हातमा लठ्ठी (डन्डा) भएको भए, म उसलाई प्रहार गर्थेँ (पिट्थेँ)।” जियाद एक कथावाचक थिए। कुरा यहीं समाप्त भयो।

अल्लामा शौकानी (रहेमहुल्लाह) ले आफ्नो किताब “अल-फवाइदुल मजमूअह” मा भन्नुभएको छः

“हदीसः ‘हे अली! जसले शाबान महिनाको मध्य रात (निस्फु शाबान) मा एक सय रकअत नमाज पढ्छ, र प्रत्येक रकअतमा सुरा फातिहा र ‘कुल हुवल्लाहु अहद’ दस पटक पढ्छ, अल्लाहले उसको सबै आवश्यकताहरू पूरा गरिदिन्छ...’ आदि।” यो हदीस बनावटी (जाली) हो। यसको शब्दहरूमा उल्लेख गरिएको—यो कार्य गर्ने व्यक्तिले पाउने सवाबको विवरण—यति स्पष्ट छ कि समझ भएको कुनै

पनि व्यक्तिले यसको बनावट (जालीपन) मा शंका गर्दैना यसका रावीहरू अज्ञात (मज्हूल) छन्।

यो हदीस दोस्रो र तेस्रो विभिन्न मार्गहरूबाट पनि वर्णित गरिएको छ, तर ती सबै पनि बनावटी (जाली) हुन् र तिनका रावीहरू पनि अज्ञात छन्। “त्यसैगरी उहाँले ‘अल-मुख्तसर’ मा भन्नुभएको छ: ‘शाबान महिनाको मध्य रातको नमाज सम्बन्धी हदीस अमान्य (बातिल) हो। साथै, इब्न हिब्बानले अली रजियल्लाहु अन्हुबाट वर्णन गरेको यो हदीस—‘जब शाबान महिनाको मध्य रात आउँछ, तब त्यस रात क्रियाम (नमाज) गर र त्यसको दिनमा रोजा राख’—पनि कमजोर (दर्ईफ) छ।” उहाँले “अल्-लाआली” मा भन्नुभएको छ:

“शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रातमा प्रत्येक रकअतमा दस पटक सूरह अल्-इख्लास पढ्दै सय रकअत नमाज अदा गर्ने सम्बन्धी हदीस—जसमा लामो फजीलत (सवाब) को वर्णन गरिएको छ—अद्वैलमी लगायतका विद्वान्हरूका अनुसार मनगढन्ते (जाली) हदीस हो। यसको तीनवटै सनद (रिवायतका श्रृङ्खला) का अधिकांश रावीहरू (वर्णनकर्ताहरू) मजहूल (अपरिचित) र कमजोर (दर्ईफ) छन्।” हाँले अझ भन्नुभएको छ:

“शाबान महिनाको मध्य रातमा सूरह अल्-इख्लास तीस पटक पढ्दै बाह्र रकअत नमाज अदा गर्ने’ भन्ने हदीस मनगढन्ते (जाली) हो। त्यसैगरी ‘चौध रकअत नमाज अदा गर्ने’ भन्ने हदीस पनि मनगढन्ते (जाली) हो।”

यही मनगढन्ते (जाली) हदीसका कारण केही विद्वानहरू भ्रममा परेका छन्; जस्तै इह्याउ उलूमिदीन का लेखक तथा अन्य केही विद्वानहरू। त्यसैगरी केही मुफस्सिरहरू (कुरआनका व्याख्याकारहरू) पनि यसै कारण भ्रमित भएका छन्।

यस रातको नमाज, अर्थात् शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात) को विशेष नमाज सम्बन्धी रिवायतहरू विभिन्न मार्गहरूबाट वर्णित भएका छन्, तर ती सबै अमान्य (बातिल) र मनगढन्ते (जाली) हुन्। यो कुराले आयशा रजियल्लाहु अन्हाबाट वर्णित तिर्मिजीको हदीससँग कुनै विरोध उत्पन्न गर्दैन। त्यस हदीसमा उल्लेख छ, अल्लाहका रसूल ﷺ बक्रीअ (कब्रिस्तान) जानुभयो, र शाबान महिनाको मध्य रातमा अल्लाह संसारको आकाशतर्फ अवतरण गर्नुहुन्छ तथा कल्ब जातिका भेडाहरूका रौँभन्दा पनि बढी सङ्ख्यामा मानिसहरूलाई क्षमा गर्नुहुन्छ।

किनकि यहाँको चर्चा त केवल त्यस विशेष नमाजको बारेमा हो, जुन यस रातका लागि विशेष रूपमा निर्धारित गरिएको दाबी गरिन्छ। उक्त नमाज सम्बन्धी हदीसहरू मनगढन्ते (जाली) र अमान्य (बातिल) हुन्। त्यसैले यस विषय र आयशा रजियल्लाहु अन्हाबाट वर्णित उक्त हदीसबीच कुनै विरोधाभास छैन। यद्यपि आयशा रजियल्लाहु अन्हाबाट वर्णित उक्त हदीस पनि कमजोर (दईफ) छ, किनकि त्यसको सनद (रिवायतको शृङ्खला) मा विच्छेद (इन्किताअ) छ।

त्यसैगरी, अली रजियल्लाहु अन्हुबाट वर्णित त्यो हदीस—जुन माथि उल्लेख भइसकेको छ र जसमा त्यस रात क्रियाम (नमाज) गर्ने

कुरा आएको छ—ले पनि उक्त विशेष नमाज मनगढन्ते (जाली) भएको तथ्यलाई खण्डन गर्दैन। किनकि हामीले यसअघि नै स्पष्ट गरिसकेका छौं कि अली रजियल्लाहु अन्हुको त्यो हदीस पनि आफैँमा कमजोर (दर्ईफ) छ।

हाफिज अल्-इराकी रहिमहुल्लाहले भन्नुभएको छ:

“शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात) मा पढिने विशेष नमाज सम्बन्धी हदीस अल्लाहका रसूल ﷺ माथि रचिएको मनगढन्ते (जाली) कुरा हो र उहाँप्रति लगाइएको स्पष्ट झूट हो।” इमाम नववी रहिमहुल्लाहले आफ्नो पुस्तक अल्-मजमूअ मा भन्नुभएको छ:

“‘सलातुर-रगाइब’ भनेर चिनिने नमाज—जुन रजब महिनाको पहिलो शुक्रबारको रात मगरिब र इशाको बीचमा पढिने बाह्र रकअतको नमाज हो—र शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रातमा पढिने सय रकअतको नमाज; यी दुवै नमाजहरू निन्दनीय र अत्यन्तै घृणित बिदअत (धर्ममा नवप्रवर्तन) हुन्।

कूतुल्-कुलूब र इह्याउ उलूमिदीन जस्ता पुस्तकहरूमा यी नमाजहरूको उल्लेख भएको देखेर, वा ती पुस्तकहरूमा वर्णित विवरणहरूका कारण, कसैले पनि भ्रममा पर्नु हुँदैन। किनकि ती सबै कुरा निराधार (बातिल) छन्।

त्यसैगरी, ती केही विद्वानहरूको भनाइबाट पनि प्रभावित हुनु हुँदैन, जो यसको शरई हुकुम बुझ्ने क्रममा भ्रममा परे र यसलाई मुस्तहब (प्रशंसनीय) ठहर गर्दै यस विषयमा केही पुस्तक वा पुस्तिकाहरू समेत

लेखे। किनकि यस विषयमा उनीहरूबाट स्पष्ट त्रुटि भएको छ।”

शैख, इमाम अबू मुहम्मद अब्दुर्रहमान बिन इस्माईल अल्-मक्दिसी रहिमहुल्लाहले यी दुवै नमाजहरूको खण्डनमा एक उत्कृष्ट पुस्तक लेख्नुभएको छ, जसमा उहाँले अत्यन्तै मूल्यवान् र सुदृढ चर्चा प्रस्तुत गर्नुभएको छ।

यस विषयमा विद्वानहरूको भनाइ धेरै छन्। यदि हामी यस सम्बन्धमा उपलब्ध सबै कथनहरू र विवरणहरू प्रस्तुत गर्न थाल्यौं भने चर्चा अत्यन्त लामो हुनेछ। त्यसैले सम्भवतः हामीले यहाँ उल्लेख गरेका कुराहरू नै सत्यको खोजी गर्ने व्यक्तिका लागि पर्याप्त, सन्तोषजनक र विश्वास दिलाउने खालका हुनेछन्।

माथि प्रस्तुत गरिएका कुराआनका आयतहरू, हदीसहरू र विद्वानहरूका कथनहरूबाट सत्यको खोजी गर्ने व्यक्तिका लागि यो कुरा स्पष्ट हुन्छ कि शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात) लाई नमाज वा अन्य कुनै विशेष कार्यद्वारा उत्सवका रूपमा मनाउनु, तथा त्यसको भोलिपल्टको दिनलाई विशेष रूपमा रोजाका लागि छुट्याउनु—अधिकांश प्रतिष्ठित विद्वानहरूको मतअनुसार—एक निन्दनीय बिदअत (धर्ममा नवप्रवर्तन) हो, जसको पवित्र शरीरअतमा कुनै आधार वा प्रमाण छैन।

बरु, यो सहाबा रजियल्लाहु अन्हुमको युगपछि इस्लाममा प्रवेश गराइएका नवप्रवर्तित र मनगढन्ते कार्यहरूमध्ये एक हो।

यस विषयमा, र यस्तै अन्य सबै धार्मिक मामिलाहरूमा, सत्यको

खोजी गर्ने निष्पक्ष व्यक्तिका लागि अल्लाहको यो वचन नै पर्याप्त छ, जसमा उहाँले भन्नुभएको छ:

﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...﴾

“...आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिएको छु...।” [अल् माइदा: ३] यस अर्थसँग मिल्ने अन्य आयतहरू तथा नबी ﷺ को यो कथन:

﴿مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ﴾

“जसले हाम्रो यस धर्ममा त्यस्तो कुरा समावेश गर्छ, जुन यस धर्मको भाग होइन, त्यो अस्वीकृत हुन्छ।” यस अर्थसँग मिल्ने अन्य हदीसहरू।

सही मुस्लिममा, अबू-हुदैरह (रजियल्लाहु अन्हु) ले वर्णन गरेका छन्, रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नुभएको छ:

﴿لَا تَخْضُوا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ بِقِيَامٍ مِنْ بَيْنِ اللَّيَالِي، وَلَا تَخْضُوا يَوْمَهَا بِالصَّيَامِ مِنْ بَيْنِ الْأَيَّامِ، إِلَّا أَنْ يَكُونَ فِي صَوْمٍ يَصُومُهُ أَحَدُكُمْ﴾

“अन्य रातहरूमध्ये केवल जुमाको रातलाई मात्र क्रियाम (रात्री नमाज) का लागि विशेष नबनाऊ र अन्य दिनहरूमध्ये केवल जुमाको दिनलाई मात्र रोजा (उपवास) का लागि विशेष रूपमा नछुट्याऊ। तर यदि त्यो दिन तिमीहरूमध्ये कसैको नियमित रूपमा बस्ने रोजासँग मेल खान्छ भने, त्यो बेग्लै कुरा हो।” यदि कुनै रातलाई विशेष प्रकारको इबादतका लागि मात्र छुट्याउनु शरिअतअनुसार जायज हुन्थ्यो भने, शुक्रबारको रात अन्य सबै रातहरूभन्दा त्यसका लागि बढी उपयुक्त र

श्रेष्ठ हुने थियो; किनकि रसूल ﷺ को प्रमाणित हदीसअनुसार सूर्य उदाउने दिनहरूमध्ये जुम्मा (शुक्रबार) को दिन नै सबैभन्दा श्रेष्ठ दिन हो। जब स्वयं नबी ﷺ ले अन्य रातहरूको तुलनामा जुम्माको रातलाई मात्र क्रियाम (रात्री नमाज) का लागि विशेष रूपमा छुट्याउन कडाइपूर्वक निषेध गर्नुभएको छ, तब यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि बिना कुनै प्रमाण अन्य कुनै पनि रातलाई विशेष इबादतका लागि छुट्याउनु सर्वथा अनुचित र नाजायज हो।

त्यसैले कुनै पनि रातलाई विशेष उपासनाको अवसर मान्नु तबसम्म उचित हुँदैन, जबसम्म त्यसको पक्षमा शरिअतको स्पष्ट र प्रमाणित आधार प्राप्त हुँदैन।

जसरी 'लैलतुल कद्र' तथा रमजानका पवित्र रातहरूमा क्रियाम (रात्री नमाज) गर्नु र पूर्ण निष्ठाका साथ इबादतमा लाग्नु शरिअतअनुसार वैध र पुण्यकार्य हो, त्यसैले नबी ﷺ ले यसबारे सचेत गराउँदै र प्रोत्साहित गर्दै आफ्नो उम्मतलाई ती समयहरूमा रात्री इबादत गर्न प्रेरित गर्नुभयो, र स्वयं पनि त्यसलाई पालना गर्नुभयो।

जस्तै बुखारी र मुस्लिममा रसूल ﷺ बाट प्रमाणित छ, उहाँले भन्नुभयो:

«مَنْ قَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ، وَمَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ».

“जसले ईमानका साथ र अल्लाहबाट प्रतिफलको आशा गर्दै रमजानको रात्री-नमाज (क्रियाम) गर्छ, उसका विगतका पापहरू क्षमा

गरिन्छन्। जसले ईमानका साथ र अल्लाहबाट प्रतिफलको आशा गर्दै लैलतुल क्रद्रको रात क्रियाम गर्छ, उसका पनि विगतका पापहरू क्षमा गरिन्छन्।” सको विपरीत, यदि शाबान महिनाको पन्ध्रौँ रात (शब-ए-बरात), रजब महिनाको पहिलो शुक्रबारको रात (लैलतुर्-रगाइब), अथवा इस्रा र मिराजको रात (शब-ए-मिराज) लाई कुनै उत्सव वा विशेष इबादतका लागि छुट्याउनु शरिअतको दृष्टिमा जायज हुन्थ्यो भने, नबी ﷺ ले अवश्य नै यस उम्मतलाई त्यसको मार्गदर्शन दिनुहुने थियो, वा स्वयं उहाँले त्यसलाई गर्नुहुने थियो।

यदि त्यसो भएको भए, उहाँका निष्ठावान सहाबा रजियल्लाहु अन्हुमले त्यसलाई अवश्य उम्मतसम्म पुऱ्याउने थिए, र उनीहरूबाट त्यो कुरा कहिल्यै लुकेको हुने थिएन। किनकि उनीहरू सम्पूर्ण मानवजातिमा सबैभन्दा उत्तम हुन्, र नबीहरूपछि मानिसहरूका सबैभन्दा ठूला हितचिन्तक हुन्।

अल्लाहका रसूल ﷺ का ती सहाबाहरूप्रति अल्लाह प्रसन्न रहून् र उनीहरू पनि उहाँप्रति प्रसन्न रहून्।

तपाईंले विद्वानहरूको भनाइबाट यो कुरा पहिले नै बुझिसक्नुभएको छ कि न त नबी ﷺ बाट, न उहाँका सहाबाहरूबाट रजब महिनाको पहिलो शुक्रबारको रात वा शाबान महिनाको मध्य रात (निस्फु शाबान) को विशेष फजीलत (महिमा) सम्बन्धी कुनै प्रमाणित कुरा आएको छ।

त्यसैले यसबाट स्पष्ट हुन्छ कि यी दुवै रातहरूमा विशेष उत्सव मनाउनु इस्लाममा पूर्ण रूपमा नवप्रवर्तित बिदअत हो। त्यसैगरी यी रातहरूलाई कुनै विशेष इबादतका लागि छुट्याउनु पनि सर्वथा निषेधित

बिदअत नै हो। त्यसैगरी रजब महिनाको सत्ताइसौँ रात—जसलाई केही मानिसहरूले ‘इस्त्रा र मिराज’ (शब-ए-मिराज) को रात मान्छन्— त्यसलाई पनि कुनै विशेष इबादतका लागि निश्चित गर्नु वा यस अवसरमा उत्सव तथा खुशी मनाउनु जायज छैन। यस कुराको पुष्टि पहिले उल्लेख गरिएका प्रमाणहरूले गरिसकेका छन्।

यो त तब मात्र उचित हुन्थ्यो जब त्यसको मिति निश्चित रूपमा प्रमाणित हुन्थ्यो। तर जब विद्वानहरूको सही मतअनुसार उक्त विशेष रात कुन हो भन्ने कुरा नै निश्चित छैन, तब त्यसको नाममा उत्सव मनाउनुको कुनै औचित्य रहँदैन। जसले ‘इस्त्रा र मिराज’ को घटना रजब महिनाको सत्ताइसौँ रातमा भएको थियो भनेर दाबी गर्छ, उसको त्यो भनाइ पूर्ण रूपमा असत्य हो, जसको लागि प्रमाणित हदीसहरूमा कुनै पनि ठोस आधार पाइँदैन।

यस सन्दर्भमा निम्न भनाइ अत्यन्त सत्य र प्रशंसनीय छ:

उत्तम कार्यहरू ती हुन् जो पहिलेका हुन् र सबैभन्दा खराब कार्यहरू धर्ममा आविष्कार गरिएका बिदअतहरू हुन्।”

हामी अल्लाहसँग प्रार्थना गर्छौं, उहाँले हामीलाई र सम्पूर्ण मुस्लिमहरूलाई सुन्नतलाई समात्ने र त्यसमा दृढ रहने तौफिक प्रदान गरून् तथा त्यसको विपरीत सबै कुराबाट सावधान रहन सक्षम बनाइदिउन्। निःसन्देह उहाँ अत्यन्त दानी र उदार हुनुहुन्छ।

अल्लाहले आफ्ना भक्त तथा रसूल, हाम्रा नबी मुहम्मद ﷺ, उहाँका परिवारजन र सम्पूर्ण सहाबाहरूमाथि दरूद, सलाम र बरकत अवतरित गरून्।

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

आठौँ पत्रः

मस्जिदे नबवीका सेवक शेख अहमदको नाममा फैलाईएको झुठो वसीयत (इच्छापत्र) को बारेमा एक महत्त्वपूर्ण चेतावनी

।

अब्दुल अजीज बिन अब्दुल्लाह बिन बाजको तर्फबाट, यो पत्र प्राप्त गर्ने सम्पूर्ण मुस्लिम समुदायका लागि। अल्लाहले उनीहरूलाई इस्लाममार्फत सुरक्षित राखून् र हामीलाई तथा उनीहरूलाई अज्ञानी र नीच मानिसहरूका झुठा कुराहरू तथा मिथ्या आरोपहरूको दुष्परिणामबाट बचाऊन्, आमिन।

अस्सलामु अलैकुम व रहमतुल्लाहि व बरकातुहु।”

अर्थात्: तिमीहरूमाथि अल्लाहको शान्ति, दया र बरकत (आशीर्वाद) होस्।

अम्मा बअदु (यसपछि): मैले मस्जिद-ए-नबवीका सेवक शेख अहमदसँग सम्बन्धित भनिएको एउटा लेख पढें, जसको शीर्षक यस्तो थियो: “यो मदीना मुनव्वराबाट शेख अहमद, मस्जिद-ए-नबवीका सेवकको तर्फबाट एक वसीयत (उपदेश) हो।” उक्त लेखमा उनले भनेका थिए:

“म शुक्रबारको रात जाग्राम बसेर पवित्र कुरआनको तिलावत गर्दै थिएँ। अल्लाहका सुन्दर नामहरू (अस्माउल हुस्ना) पढिसकेपछि, जब

मैले त्यो कार्य पूरा गरें, म सुत्न तयार भएँ। त्यसपछि मैले उज्ज्वल अनुहार भएका रसूल ﷺ लाई देखें—जसले कुरआनी आयतहरू र पवित्र शरई अहकामहरू ल्याउनुभएको थियो, र जो सम्पूर्ण संसारका लागि रहमत (दया) हुनुहुन्छ—हाम्रा नबी मुहम्मद ﷺ।

उहाँले भन्नुभयो: ‘हे शेख अहमद!’ मैले भनें: ‘हे अल्लाहका रसूल! म उपस्थित छु, हे अल्लाहका सबैभन्दा सम्मानित सृष्टि!’ उहाँले मलाई भन्नुभयो: “म मानिसहरूको खराब आचरणका कारण लज्जित छु। म न आफ्नो रब्बसँग भेट गर्न सक्छु, न त फरिस्ताहरूसँग, किनकि एक शुक्रबारदेखि अर्को शुक्रबारसम्म एक लाख साठी हजार मानिसहरू इस्लामबाहेक अन्य अवस्थामा (कुफ्रको अवस्थामा) मृत्यु भए।”

त्यसपछि उहाँले मानिसहरूमा देखिएका केही पाप र अवज्ञाका कार्यहरू पनि उल्लेख गर्नुभयो। त्यसपछि उहाँले भन्नुभयो: ‘यो वसीयत (उपदेश) सर्वशक्तिमान र प्रतापी अल्लाहको तर्फबाट उनीहरूमाथि दया (रहमत) स्वरूप हो।’ त्यसपछि उहाँले कयामतका केही निशानहरू उल्लेख गर्नुभयो र अन्त्यमा भन्नुभयो:

“हे शेख अहमद! यो वसीयत (उपदेश) मानिसहरूलाई अवश्य सुनाइदिनु, किनकि यो लौह-ए-महफूज (संरक्षित लेख) बाट कदर (भाग्य) को कलमद्वारा स्थानान्तरण गरिएको हो। जसले यसलाई लेखेर एक देशबाट अर्को देशमा वा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा पठाउँछ, उसको लागि जन्नतमा एउटा महल निर्माण गरिन्छ। र जसले यसलाई लेख्दैन वा पठाउँदैन, कयामतको दिन उसमाथि मेरो शफाअत (सिफारिस)

निषेध गरिनेछ। जसले यो वसीयत लेख्छ, यदि ऊ गरिब छ भने अल्लाहले उसलाई धनी बनाइदिन्छ; यदि ऊ ऋणी छ भने अल्लाहले उसको ऋण पूरा गरिदिन्छ; र यदि उसमाथि कुनै पाप छ भने यस वसीयतको बरकतले अल्लाहले उसको तथा उसका आमाबुबाका पापहरू पनि क्षमा गरिदिन्छ। जसले अल्लाहका बन्दाहरूमध्ये यो वसीयत लेख्दैन, उसको अनुहार संसार र परलोक दुवैमा कालो (अपमानित/कलङ्कित) हुन्छ। त्यसपछि उनले तीन पटक अल्लाहको कसम खाँदै भने: ‘यो पूर्ण रूपमा सत्य हो। यदि म झूट बोलिरहेको छु भने, मेरो मृत्यु इस्लाम बाहेक अन्य अवस्थामा होस्। जसले यसमा विश्वास गर्छ, ऊ नर्कको सजायबाट सुरक्षित हुनेछ र जसले यसलाई झूट ठान्छ, उसले कुफ्र गरेको हुनेछ।’”

यो अल्लाहका रसूल ﷺ को नाममा प्रचलित गरिएको त्यस झूटा वसीयतको सारांश हो, जुन हामीले विगतका धेरै वर्षदेखि पटक-पटक सुन्दै आएका छौं। यो समय-समयमा मानिसहरूबीच फैलाइन्छ र प्रायः सर्वसाधारणहरूबीच यसको प्रचार गरिन्छ, यद्यपि यसको शब्दहरूमा भिन्नता पाइन्छ। यस झूटो व्यक्तिले भन्छ: उसले नबी ﷺ लाई सपनामा देख्यो र उहाँले उसलाई यो वसीयत सुम्पनुभयो। तर हामीले यहाँ पाठकसमक्ष उल्लेख गरेको यस पछिल्लो पत्रमा, उक्त झूटो दाबी गर्नेले यो पनि भनेको छ कि उसले नबी ﷺ लाई तब देख्यो जब ऊ सुत्न तयार हुँदै थियो। यसको अर्थ के हुन्छ भने उसले उहाँलाई जाग्रत अवस्थामा देखेको दाबी गरेको हो।

यस झूटो व्यक्तिले यस कथित वसीयतमा धेरै कुराहरूको दाबी गरेको

छ, जुन पूर्ण रूपमा स्पष्ट झूट र सर्वथा असत्य हुन्। इन्शाअल्लाह, म यसै लेखमा चाँडै नै ती कुराहरूतर्फ तपाईंलाई सचेत गराउनेछु। मैले विगतका वर्षहरूमा पनि यसबारे सचेत गराउँदै मानिसहरूसमक्ष यो पूर्ण रूपमा स्पष्ट झूट र सरासर असत्य हो भनी प्रस्ट पारिसकेको छु।

जब मैले यो पछिल्लो पर्चा देखें, तब यसबारे लेख्ने वा नलेख्ने भन्नेमा म केही समयका लागि अलमलिएँ; किनकि यसको असत्यता अत्यन्त स्पष्ट थियो र यो झूट गढ्ने व्यक्तिको धृष्टता कति ठूलो छ भन्ने कुरा पनि प्रस्ट देखिन्थ्यो। थोरै मात्र समझ वा सही चेतना भएको व्यक्तिले पनि यस असत्यलाई पत्याउँछ भन्ने मलाई लागेको थिएन। तर मेरा धेरै दाजुभाइहरूले मलाई जानकारी गराए कि यो पर्चा धेरै मानिसहरूबीच निकै फैलिसकेको छ। मानिसहरूले यसलाई आपसमा बाँडिरहेका छन् र केहीले त यसलाई सत्य नै ठानिसकेका छन्।

त्यसैले मैले महसुस गरें कि म जस्ता व्यक्तिहरूले यस विषयमा लेख्नु र यसको असत्यता स्पष्ट पार्नु अब आवश्यक भएको छ, ताकि यो कुरा स्पष्ट होस् कि यो रसूल ﷺ माथि लगाइएको एक झूटो र बनावटी आरोप हो, र कोही पनि यसको भ्रममा नपरोस्। र ज्ञान तथा ईमान भएका, वा स्वच्छ स्वभाव र सही विवेक भएका मानिसहरूमध्ये जोसुकैले यस विषयमा मनन गर्छ, उसले धेरै पक्षबाट यो कुरा झूट र मनगढन्ते हो भन्ने सहजै बुझ्न सक्छ।

मैले शेख अहमद, जसको नाममा यो झूटो आरोप जोडिएको छ, उहाँका केही आफन्तहरूलाई यस वसीयतको बारेमा सोध्दा, उनीहरूले मलाई जवाफ दिए: “यो शेख अहमदमाथि लगाइएको झूट हो र उहाँले

यस्तो कुरा बिल्कुलै भन्नुभएको छैन।” उल्लेख गरिएको शेख अहमद धेरै समयअघि नै निधन भइसकेका छन्। यदि हामीले कल्पना नै गरौं कि उक्त शेख अहमद वा उहाँभन्दा पनि ठूलो कुनै व्यक्तिले नबी ﷺ लाई सपनामा वा जाग्रत अवस्थामा देखेको र उहाँले उसलाई यो वसीयत सुम्पनुभएको दाबी गरे, तैपनि हामीलाई निश्चित रूपमा थाहा हुन्छ कि त्यो व्यक्ति झूटो हो, वा उसलाई त्यसो भनेको शैतान हो, न कि रसूल ﷺ। किनभने यसका धेरै कारणहरू छन्, जसमध्ये केही यसप्रकार छन्:

पहिलो: नबी ﷺ को मृत्यु भइसकेपछि उहाँलाई जाग्रत अवस्थामा देख्न सकिँदैन। केही अज्ञान सूफीहरूले जो यो दाबी गर्छन् कि उनीहरूले नबी ﷺ लाई जाग्रत अवस्थामा देखेछन्, वा उहाँ मौलिद जस्ता कार्यक्रमहरूमा उपस्थित हुनुहुन्छ भन्ने जस्ता कुरा भन्छन्, उनीहरू अत्यन्तै ठूलो गल्तीमा छन्, उनीहरूलाई गम्भीर रूपमा भ्रमित पारिएको छ र उनीहरू गम्भीर त्रुटिमा परेका छन्। यसले कुरआन, सुन्नत र विद्वानहरूको सर्वसम्मत मतको स्पष्ट विरोध गर्छ।

किनकि मृतकहरू आफ्नो कब्रबाट कियामतको दिन मात्र बाहिर निस्कनेछन्, यस संसारमा होइन। जसले यसको विपरीत दाबी गर्छ, ऊ स्पष्ट रूपमा झूटो हो, वा भ्रमित गरिएको र गलत बुझाइमा परेको व्यक्ति हो। उसले त्यो सत्यलाई चिन्न सकेको छैन, जसलाई सलफ (पूर्ववर्ती धर्मात्मा) ले बुझेका थिए र जसमा रसूल ﷺ का सहाबा र उनीहरूका उत्तम अनुयायीहरू दृढ रूपमा कायम थिए।

अल्लाह तआलाले भन्नुभएको छ:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٧﴾﴾

“त्यसपछि निःसन्देह तिमीहरू अवश्य नै मृत्यु हुनेवाला छौ।

त्यसपछि निःसन्देह तिमीहरू कयामतको दिन अवश्य नै पुनः उठाइनेछौ।” [अल् मुमिनूनः १५-१६] नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नुभएको छः

«أَنَا أَوَّلُ مَنْ تَنْشَقُّ عَنْهُ الْأَرْضُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَأَنَا أَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشَفِّعٍ».

"कियामत (प्रलय) को दिन सर्वप्रथम मैरे निम्ति धर्ती चिरिनेछ (अर्थात् मलाई जीवित गरिनेछ), र म नै पहिलो सिफारिशकर्ता हुनेछु र मैरे सिफारिश सर्वप्रथम स्वीकार गरिनेछ।" यस विषयमा कुरआनका आयतहरू र हदीसहरू धेरै छन्।

दोस्रोः नबी ﷺ आफ्नो जीवनमा होस् वा मृत्यु पश्चात्, कहिल्यै पनि सत्यको विपरीत कुरा गर्नुहुन्ना तर यो वसीयत स्पष्ट रूपमा उहाँको शरिअतको विरोध गर्छ, र त्यो पनि धेरै पक्षबाट—जस्तो पछि आउनेछ।

जहाँसम्म नबी ﷺ लाई सपनामा देख्ने कुरा छ, उहाँ वास्तवमै सपनामा देखिन सक्नुहुन्छ। जसले नबी ﷺ लाई उहाँको वास्तविक पवित्र स्वरूपमा सपनामा देख्छ, उसले वास्तवमै उहाँलाई नै देखेको हुन्छ; किनभने शैतान उहाँको स्वरूपमा प्रकट हुन सक्दैन, जस्तो कि सहीह हदीसमा आएको छ।

तर मुख्य कुरा के हो भने देख्ने व्यक्तिको ईमान, सत्यनिष्ठा, न्यायपरायणता, स्मरणशक्ति, धार्मिकता र अमानतदारी कस्तो छ र

उसले वास्तवमै नबी ﷺ लाई उहाँकै वास्तविक स्वरूपमा देख्यो कि अन्य कुनै स्वरूपमा देख्यो भन्ने कुरा महत्त्वपूर्ण हुन्छ।

यदि नबी ﷺ बाट उहाँको जीवनकालमा कुनै हदीस यस्तो रूपमा वर्णित भयो कि त्यो भरोसायोग्य, न्यायपरायण र स्मरणशक्ति भएका रावीहरूको मार्गबाट नआएको हो भने, त्यसलाई स्वीकार गरिँदैन र त्यसमा प्रमाणका रूपमा भरोसा गरिँदैन।

त्यसैगरी, यदि त्यो हदीस भरोसायोग्य र स्मरणशक्ति भएका रावीहरूको मार्गबाट आए पनि, त्यसले उनीहरूभन्दा बढी स्मरणशक्ति र बढी विश्वसनीयता भएका रावीहरूको रिवायतसँग स्पष्ट रूपमा विरोध गर्छ र दुवै रिवायतलाई मिलाउन सम्भव हुँदैन भने, त्यस अवस्थामा एक रिवायतलाई “मनसूख” (रद्द भएको) मानिन्छ र त्यसअनुसार अमल गरिँदैन, र अर्को रिवायतलाई “नासिख” (रद्द नगर्ने/प्रमाणित) मानेर त्यसअनुसार अमल गरिन्छ, यदि त्यसका शर्तहरू पूरा भएका छन् भने।

तर यदि न त दुवैलाई मिलाउन सम्भव हुन्छ, न त नासिख-मनसूखको स्थिति लागू हुन्छ भने, कम स्मरणशक्ति वा कम विश्वसनीयता भएको रिवायतलाई अस्वीकार गर्नु अनिवार्य हुन्छ, र त्यसलाई “शाज्ज” (असामान्य/अस्वीकृत) मानिन्छ र त्यसअनुसार अमल गरिँदैन।

त्यस अवस्थामा यस्तो वसीयतको के कुरा गर्नु, जसलाई नबी ﷺ बाट उद्धृत गर्ने व्यक्तिको पहिचान नै स्पष्ट छैन, र जसको न्यायपरायणता तथा इमानदारी पनि अज्ञात छ। यस्तो अवस्थामा, त्यस वसीयतलाई पूर्ण

रूपमा त्याग्नपछ र त्यसतर्फ ध्यान दिनु उचित हुँदैन—यदि त्यसमा शरिअतको विरोध गर्ने कुनै कुरा नभए पनि।

तर जब त्यो वसीयत आफैंमा यस्ता धेरै कुराहरू समेट्छ जसले यसको असत्यता स्पष्ट पार्छ, र यसले नबी ﷺ माथि झूट आरोप लगाइएको प्रमाणित गर्छ, साथै अल्लाहले अनुमति नदिनुभएको धर्ममा नयाँ विधि (शरिअत) स्थापित गर्ने दाबी गर्छ, तब त्यसलाई झन् बढी कडाइका साथ अस्वीकार गर्नुपर्ने हुन्छ।

नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम)ले भन्नुभएको छ:

«مَنْ قَالَ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ؛ فَلْيَتَّبِعُوا مَفْعَدَهُ مِنَ النَّارِ».

“जसले म (नबी ﷺ) को नाममा त्यस्तो कुरा भन्यो जुन मैले भनेको छैन, उसले आफ्नो बसोबास नरकमा तयार गरोस्।” वास्तवमा, यस झूटो वसीयतको रचयिताले रसूल ﷺ को नाममा उहाँले कहिल्यै नबोल्नुभएको कुरा जोडेर फैलाएको छ र उहाँमाथि अत्यन्तै घृणित र गम्भीर झूट बोलेको छ। त्यसैले यदि उसले तुरुन्तै तौबा (पश्चात्ताप) नगरेर मानिसहरूमाझ यस वसीयतको झूटलाई स्पष्ट रूपमा उजागर गर्दैन भने, ऊ यस कडा सजायको सबैभन्दा योग्य हुन्छ।

किनकि जसले मानिसहरूमाझ कुनै असत्य कुरा फैलाउँछ र त्यसलाई धर्मसँग जोड्ने प्रयास गर्छ, उसको तौबा तबसम्म पूर्ण हुँदैन जबसम्म उसले त्यसलाई सार्वजनिक रूपमा प्रकट गरी त्यसको असत्यता स्पष्ट गर्दैन; ताकि मानिसहरूले उसको झूटबाट फर्किएको र आफ्नै गल्ती स्वीकार गरेको कुरा जान्न सकून्।

महान अल्लाहले भन्नुभएको छः

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعُنُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾﴾

“निश्चय नै जसले हामीले अवतरित गरेका स्पष्ट प्रमाणहरू र मार्गदर्शनलाई लुकाउँछन्, त्यसपछि हामीले ती कुराहरू मानिसहरूका लागि किताबमा स्पष्ट गरिसकेपछि पनि, यस्ता मानिसहरूलाई अल्लाहले लानत (श्राप) दिनुहुन्छ र श्राप दिनेहरूले पनि उनीहरूलाई लानत दिन्छन्।

तर जसले तौबा गर्छन्, आफूलाई सुधारछन् र (लुकाएको सत्यलाई) स्पष्ट गर्छन्, उनीहरूमाथि म तौबा स्वीकार गर्छु। र म अत्यन्त तौबा स्वीकार गर्ने र अत्यन्त दयालु हुँ।” [अल्-बकरहः १५९-१६०] अल्लाहले यस पवित्र आयतमा स्पष्ट पार्नुभएको छ कि जसले सत्यको कुनै अंश लुकाउँछ, उसको तौबा (पश्चात्ताप) तबसम्म पूर्ण हुँदैन जबसम्म उसले आत्म-सुधार गर्छ र लुकाएको सत्यलाई स्पष्ट रूपमा प्रकट गर्दैन।

अल्लाहले आफ्ना भक्तहरूका लागि धर्मलाई पूर्ण गरिसक्नुभएको छ, र आफ्ना अन्तिम रसूल मुहम्मद ﷺ लाई पठाएर तथा उहाँलाई पूर्ण शरीअत प्रदान गरेर उनीहरूमाथि आफ्नो अनुग्रह सम्पन्न गरिसक्नुभएको छ। उहाँले नबी ﷺ लाई तब मात्र मृत्यु दिनुभयो जब

उहाँले धर्मलाई पूर्ण रूपमा स्पष्ट र स्थापित गरिसक्नुभएको थियो।

जसरी अल्लाहले भन्नुभएको छः

{...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

{...دِينًا...}

“...आज मैले तिमीहरूका लागि तिमीहरूको धर्मलाई पूर्ण गरिदिएको छु, तिमीहरूमाथि आफ्ना अनुग्रह पूरा गरिदिएको छु र तिमीहरूका लागि इस्लामलाई धर्मका रूपमा रोजेको छु...” [अल् माइदा: ३]

यस झूटो वसीयतको रचयिता चौधौँ शताब्दीमा आएको व्यक्ति हो, जसले मानिसहरूलाई भ्रमित पारेर नयाँ धर्मजस्तो कुरा प्रस्तुत गर्न खोजेको छ। उसका अनुसार, जसले उसको बनाएको यस नियम/शरिअतलाई स्वीकार गर्छ, उसलाई जन्नत प्राप्त हुन्छ, र जसले स्वीकार गर्दैन, उसलाई जन्नतबाट वञ्चित गरी नरकमा प्रवेश गराइन्छ। उसले यो मनगढन्ते वसीयतलाई कुरआनभन्दा पनि महान र उत्कृष्ट देखाउने प्रयास गरेको छ, जसमा उसले यस्तो झूटो कुरा लेखेको छः “जसले यसलाई लेखेर एक शहरबाट अर्को शहर वा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा पठाउँछ, उसको लागि जन्नतमा एउटा महल निर्माण गरिनेछ, र जसले यसलाई लेख्दैन वा पठाउँदैन, ऊ कयामतको दिन नबी ﷺ को शफाअत (सिफारिस) बाट वञ्चित हुनेछ। त्यस व्यक्तिको यो भनाइ अत्यन्तै घृणित झूटहरूमध्ये एक हो, र यसले यो कथित वसीयत पूर्ण रूपमा झूटो हो भन्ने स्पष्ट प्रमाण दिन्छ, साथै यसलाई रचना गर्ने

व्यक्तिको निर्लज्जता र झूट बोलने उसको ठूलो साहसलाई पनि प्रकट गर्छ।

किनकि पवित्र कुरआन लेखेर त्यसलाई एक सहरबाट अर्को सहर वा एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा पठाउने व्यक्तिले पनि, यदि उसले कुरआनअनुसार अमल गर्दैन भने, यस्तो प्रकारको फजीलत प्राप्त गर्न सक्दैन।

त्यस अवस्थामा, यस्तो घृणित झूट रचना गर्ने र त्यसलाई ठाउँ-ठाउँमा प्रचार गर्ने व्यक्तिले यस्तो पुण्य कसरी प्राप्त गर्न सक्छ? त्यसैगरी, जसले कुरआन लेखेन वा त्यसलाई एक स्थानबाट अर्को स्थानमा पठाएन भने पनि, यदि ऊ नबी ﷺ माथि पूर्ण ईमान राख्छ र उहाँको शरिअतको निष्ठापूर्वक पालन गर्छ भने, ऊ उहाँको शफाअत (सिफारिस) बाट कदापि वञ्चित हुँदैन।

त्यस अवस्थामा, यस्तो मनगढन्ते र झूटो वसीयतलाई अस्वीकार गर्ने वा त्यसलाई पालना नगर्ने व्यक्तिलाई नबी ﷺ को शफाअतबाट वञ्चित हुने भन्ने कुरा कसरी सम्भव हुन्छ? यस वसीयतमा रहेको यो एक मात्र झूट नै यसलाई पूर्ण रूपमा अमान्य ठहर गर्न पर्याप्त छ र यसको प्रचारकलाई झूटो, निर्लज्ज, मूर्ख तथा ईश्वरीय मार्गदर्शनबाट पूर्ण रूपमा अनभिज्ञ भएको प्रमाणित गर्न पनि पर्याप्त छ।

यस वसीयतमा—पहिले उल्लेख गरिएका कुराहरू बाहेक—अरू पनि धेरै कुराहरू छन्, जसले यसको असत्यता र झूटोपनलाई स्पष्ट रूपमा प्रमाणित गर्छन्। यसका रचयिताले यदि हजार पटक वा त्यसभन्दा

बढी कसम खाएर पनि यसको सत्यता दाबी गरे, वा आफू झूटो भएमा आफूमाथि सबैभन्दा ठूलो सजाय आउँछ भनी आफैंमाथि बहुआ गरे पनि, ऊ सत्य बोल्ने ठहरिँदैन र यो कुरा सही साबित हुँदैन।

बरु, अल्लाहको कसम! फेरि अल्लाहको कसम! यो अत्यन्तै ठूलो र घृणित असत्य हो।

हामी अल्लाह **سبحانه و تعالیٰ** लाई र हामीसँग उपस्थित फरिश्ताहरूलाई साक्षी राख्छौं र यस लेखलाई पढ्ने वा हेर्ने सम्पूर्ण मुस्लिमहरूका लागि—यो एउटा गवाही हो जसद्वारा हामी आफ्नो रब जल्ला जालालहुलाई भेट्नेछौं—यो वसीयत नबी **ﷺ** माथि लगाइएको स्पष्ट झूट र मनगढन्ते आरोप हो। अल्लाहले यसलाई झूट ठहर गर्ने (रच्ने) व्यक्तिलाई अपमानित गरून् र उसलाई उसको योग्य सजाय दिउन्।

पहिले उल्लेख गरिएका कुराहरू बाहेक, यस वसीयतको असत्यता र झूटोपनलाई यसको आफ्नै मूल पाठमा रहेका धेरै कुराहरूले पनि स्पष्ट रूपमा प्रमाणित गर्छन्। तीमध्ये केही यस्ता छन्:

पहिलो: यस वसीयतमा उल्लेख गरिएको यो भनाइ—“अघिल्लो शुक्रबारदेखि यस शुक्रबारसम्म इस्लामबाहेक अन्य अवस्थामा एक लाख साठी हजार मानिसहरूको मृत्यु भयो”—पूर्ण रूपमा असत्य र निराधार दाबी हो।

किनकि यो ‘गैब’ (अदृश्य/अज्ञात) को ज्ञानसँग सम्बन्धित विषय हो, र नबी **ﷺ** को निधनपछि उहाँमाथि वह्यी (ईश्वरीय प्रकाशना) आउने

क्रम समाप्त भइसकेको थियो। जब उहाँले आफ्नो सांसारिक जीवनकालमै अल्लाहले जानकारी गराउनुभएका कुराबाहेक स्वतन्त्र रूपमा गैबको ज्ञान राख्नुहुन्नथ्यो, तब उहाँको निधनपछि यस्तो ज्ञान प्राप्त हुनु झन् सम्भव छैन।

अल्लाहले स्पष्ट रूपमा भन्नुभएको छ:

{قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ...}

“(हे मुहम्मद!) भनिदिनुहोस्: ‘म तिमीहरूलाई यो भन्दिनँ कि मसँग अल्लाहका खजानाहरू छन्, न त म गैब (अदृश्य/अज्ञात) को ज्ञान नै राख्छु...।’” [अनआम्: ५०] अल्लाहले भन्नुभएको छ:

{قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ...}

“भनिदिनुहोस्: ‘आकाशहरू र पृथ्वीमा रहेका कसैले पनि अदृश्य (गैब) को ज्ञान राख्दैनन्, अल्लाहबाहेक।’” [अन्-नम्ल: ६५] सही हदीसमा नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ले भन्नुभएको छ:

«يَذَادُ رَجَالٌ عَنِ حَوْضِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَأَقُولُ: يَا رَبِّ! أَصْحَابِي أَصْحَابِي، فَيَقَالُ لِي: إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَحَدْتُوا بَعْدَكَ، فَأَقُولُ كَمَا قَالَ الْعَبْدُ الصَّالِحُ: ﴿وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ [المائدة: ١١٧].»

“कयामतको दिन केही मानिसहरूलाई मेरो हौज (हौज-ए-कौसर) बाट टाढा हटाइनेछ। तब म भन्नेछु: ‘हे मेरो पालनहार! यी त मेरा साथीहरू हुन्, मेरा साथीहरू हुन्।’ त्यसपछि मलाई भनिनेछ: ‘तपाईंलाई

थाहा छैन, तपाईंपछि उनीहरूले के-के नयाँ कुराहरू (धर्ममा नवप्रवर्तन) गरो।’

त्यसपछि म त्यही कुरा भन्नेछु जुन अल्लाहका नेक बन्दाले भनेका थिए:

‘म उनीहरूमाझ रहुञ्जेल उनीहरूमाथि साक्षी थिएँ। तर जब तपाईंले मलाई उठाउनुभयो (मृत्यु दिनुभयो), तब तपाईं नै उनीहरूमाथि निगरानी राख्ने हुनुभयो र तपाईं प्रत्येक कुरामाथि साक्षी हुनुहुन्छ।’”(सूरा अल्-माइदा: ११७)

दोस्रो: यस वसीयतको असत्यता र झूटोपनलाई प्रमाणित गर्ने कुराहरूमध्ये अर्को कुरा यसको यो भनाइ हो:

“जसले यो वसीयत लेख्छ र ऊ गरिब छ भने अल्लाहले उसलाई धनी बनाइदिन्छ; यदि ऊ ऋणी छ भने अल्लाहले उसको ऋण तिरिदिन्छ; र यदि उसमाथि कुनै पाप छ भने यस वसीयतको बरकतले अल्लाहले उसको र उसका आमाबुबाका पापहरू पनि क्षमा गरिदिन्छ...” आदि। यो अत्यन्तै ठूलो झूटो हो, र यस वसीयतको रचयिता झूटो भएको तथा उसमा अल्लाह र उहाँका बन्दाहरूप्रति लाज-संकोचको कमी भएको स्पष्ट प्रमाण पनि हो। किनकि यी तीनवटै कुराहरू—गरिबलाई धनी बनाइदिनु, ऋणीको ऋण तिरिदिनु र उसका तथा उसका आमाबुबाका पापहरू क्षमा गरिदिनु—केवल पवित्र कुरआन लेख्दैमा प्राप्त हुँदैनन्; तसर्थ, यस्तो झूटो र अमान्य वसीयत लेख्ने व्यक्तिलाई यी फजीलतहरू कसरी प्राप्त हुन सक्छन्?! वास्तवमा, यस झूटो वसीयतको रचयिताको उद्देश्य मानिसहरूलाई भ्रममा पार्नु र

उनीहरूलाई यसैमा अल्लाइराख्नु हो, ताकि उनीहरूले यसलाई लेख्ने र फैलाउने काममै लागून् तथा यसका कथित फजीलतहरूमा भरोसा गरून्। त्यसको परिणामस्वरूप, अल्लाहले आफ्ना बन्दाहरूका लागि निर्धारण गर्नुभएका वास्तविक कारणहरू र उपायहरू—जसलाई उहाँले सम्पन्नता, ऋणमुक्ति र पापक्षमाको माध्यम बनाउनुभएको छ—तर्फ उनीहरूको ध्यान नजाओस्।

त्यसैले हामी अल्लाहसँग उहाँको तौफिक र सहायताबाट वञ्चित हुनुपर्ने अवस्थाबाट, झूटा आशा र कल्पनाहरूको पछि लाग्ने प्रवृत्तिबाट तथा शैतानको आज्ञापालनमा पर्नबाट शरण माग्छौं।

तेस्रो: यस वसीयतको असत्यता र झूटोपनलाई प्रमाणित गर्ने कुराहरूमध्ये अर्को कुरा यसको यो भनाइ हो:

“अल्लाहका बन्दाहरूमध्ये जसले यस वसीयतलाई लेख्दैन, उसको अनुहार संसार र परलोक दुवैमा कालो (कलङ्कित) हुनेछ।” यो पनि सबैभन्दा घृणित झुटहरूमध्ये एक हो। वास्तवमा, यही कुरा यस वसीयत (इच्छापत्र) को असत्यता र यसलाई गढ्ने व्यक्तिको झुटोपनको सबैभन्दा स्पष्ट प्रमाण हो।

कुनै पनि विवेकशील व्यक्तिले कसरी यो कुरा स्वीकार गर्न सक्छ कि चौधौं शताब्दीमा एक अज्ञात व्यक्तिद्वारा प्रस्तुत गरिएको यस वसीयतलाई झुटो रूपमा रसूल ﷺ सँग सम्बन्धित गरियोस्, र त्यसमा यस्तो दाबी गरियोस् कि जसले यसलाई लेख्दैन, उसको अनुहार संसार र आखिरत दुवैमा कलङ्कित हुनेछ; तर जसले यसलाई लेख्छ, यदि ऊ

गरिब छ भने धनी हुनेछ, ऋणी छ भने ऋणमुक्त हुनेछ, र उसका सम्पूर्ण पापहरू क्षमा गरिनेछन्?!

सुब्हानल्लाह! यो त कति ठूलो झुटो आरोप हो!

निश्चय नै स्पष्ट प्रमाणहरू र यथार्थ तथ्यहरूले यस मनगढन्ते आरोप लगाउने व्यक्तिको झुटोपन, अल्लाहप्रति उसको दुस्साहस, तथा अल्लाह र उहाँका बन्दाहरूसामु उसको निर्लज्जतालाई उजागर गर्छन्। किनकि यस्ता असंख्य मानिसहरू छन्, जसले यो वसीयत कहिल्यै लेखेनन्, तर पनि उनीहरूका अनुहार संसार र आखिरतमा कलङ्कित भएनन्।

त्यसैगरी, यस्ता धेरै मानिसहरू पनि छन्—जसको वास्तविक सङ्ख्या अल्लाहबाहेक कसैलाई थाहा छैन—जसले यसलाई पटक-पटक लेखेका छन्, तर पनि उनीहरू ऋणमुक्त भएका छैनन्, न त उनीहरूको गरिबी नै हटेको छ।

यसैले, हामी हृदयहरूको विचलन र पापहरूको अन्धकारबाट अल्लाहसँग शरण माग्छौं। यी यस्ता विशेषताहरू र प्रतिफलहरू हुन्, जुन पवित्र शरीरतले सम्पूर्ण ब्रह्माण्डकै सबैभन्दा महान् र श्रेष्ठ ग्रन्थ—पवित्र कुरआन—को प्रतिलिपि तयार गर्ने व्यक्तिका लागि समेत निर्धारित गरेको छैन। त्यसो भए, अनेकौं मनगढन्ते झुटहरू र कुप्रका विभिन्न प्रकारहरू समावेश गरी एउटा झूटो वसीयत गढ्ने व्यक्तिलाई यस्ता प्रतिफलहरू कसरी प्राप्त हुन सक्छन्?

सुब्हानल्लाह! अल्लाह कति महान्, पवित्र, सहनशील र धैर्यवान्

हुनुहुन्छ, जसले उहाँमाथि नै झुटो आरोप लगाउने यस्ता दुस्साहसी मानिसहरूलाई पनि तत्काल दण्ड दिनुहुन्ना।

चौथो कुरा: यस वसीयत सबैभन्दा असत्य र स्पष्ट रूपमा झुटो भएको कुरालाई प्रमाणित गर्ने पक्षहरूमध्ये एक यो पनि हो कि यसमा भनिएको छ:

"जसले यसलाई सत्य ठान्छ, ऊ नरकको यातनाबाट मुक्ति पाउनेछ; र जसले यसलाई झुटो ठान्छ, ऊ काफिर हुनेछ।"

यो दाबी आफैँमा यस वसीयतको असत्यता, मनगढन्तेपन र यसलाई गढ्ने व्यक्तिको झुटोपनको स्पष्ट प्रमाण हो। यो पनि झुट बोल्ने अत्यन्त ठूलो दुस्साहस र सबैभन्दा घृणित असत्यहरूमध्ये एक हो। यस मनगढन्ते आरोप लगाउने व्यक्तिले सम्पूर्ण मानिसहरूलाई आफ्नो गढेको झुटलाई सत्य मान्न आह्वान गर्दछ, र यस्तो दाबी गर्छ कि त्यसलाई सत्य ठानेमा उनीहरू नरकको यातनाबाट मुक्ति पाउनेछन्; तर जसले यसलाई झुटो ठान्छ, ऊ काफिर हुनेछ। अल्लाहको कसम! यस झुटो आरोप लगाउने व्यक्तिले अल्लाहमाथि अत्यन्त ठूलो मिथ्या आरोप लगाएको छ, र अल्लाहको कसम, उसले सत्य बोलेको छैन।

वास्तवमा, यस वसीयतलाई सत्य ठान्ने व्यक्ति नै काफिर ठहरिन योग्य हुन्छ, न कि यसलाई झुटो ठान्ने व्यक्ति; किनकि यो पूर्ण रूपमा मनगढन्ते आरोप, असत्य र झुट हो, जसको सत्यतासँग कुनै सम्बन्ध छैन।

हामी अल्लाहलाई साक्षी राखेर भन्छौं कि यो वसीयत सरासर झुट

हो, र यसलाई रचना गर्ने व्यक्ति झुटो हो। उसले मानिसहरूका लागि त्यस्तो कुरा धर्मको रूपमा स्थापित गर्न खोजेको छ, जसको अनुमति अल्लाहले दिनुभएको छैन, र उनीहरूको धर्ममा त्यस्तो कुरा प्रवेश गराउन चाहेको छ, जुन धर्मको अंश नै होइन।

जबकि अल्लाहले यस मनगढन्ते वसीयत प्रकट हुनुभन्दा चौध शताब्दीअघि नै यस उम्मतका लागि धर्मलाई पूर्ण र सम्पूर्ण बनाइसक्नुभएको थियो। सावधान! हे पाठकहरू र दाजुभाइहरू! यस्ता मनगढन्ते झुटहरूलाई सत्य ठानेर स्वीकार नगर्नुहोस्, न त तिनलाई आफ्ना बीचमा फैलिन दिनुहोस्। किनकि सत्य त्यस्तो उज्यालो हो, जसलाई खोज्ने व्यक्तिका लागि त्यसमा कुनै भ्रम रहँदैन।

तसर्थ, प्रमाणसहित सत्यको खोजी गर्नुहोस् र जुन कुरा तपाईंहरूलाई अस्पष्ट लाग्छ, त्यसबारे विद्वानहरूसँग सोध्नुहोस्। झुटा मानिसहरूको कसमबाट धोका नखानुहोस्। किनकि शैतान (इब्लीस) ले तपाईंहरूका पितामाता आदम र हव्वालाई कसम खाएर धोका दिएको थियो कि ऊ उनीहरूको हितैषी हो, जबकि ऊ सबैभन्दा ठूलो धोकेबाज र सबैभन्दा ठूलो झुट बोल्ने हो। जसरी अल्लाह तआलाले उसको बारेमा भन्नुभएको छ।

﴿وَقَاسَمُهُمَا إِنِّي لَكُمَا لِمِنَ النَّاصِحِينَ﴾

“उसले (शैतानले) उनीहरू दुवैसँग कसम खाएर भन्यो, म तिमीहरू दुवैका लागि निश्चय नै हितैषीहरूमध्ये हुँ।” [अल्-आराफ: २१] त्यसैले यसबाट र त्यसका झुटा अनुयायीहरूबाट सावधान रहनुहोस्। किनकि

शैतान र उसका अनुयायीहरूसँग झुटा कसमहरू, धोखाधडीपूर्ण वाचा-प्रतिज्ञाहरू तथा भ्रम र बहकाउनका लागि सजाइएका आकर्षक तर झुटा कथनहरूको कुनै कमी छैन। जहाँसम्म यस झुटा आरोप लगाउने व्यक्तिले समाजमा फैलिएका दुष्कर्महरू र खराब कार्यहरूको उल्लेख गरेको छ, त्यो वास्तवमै एक यथार्थ कुरा हो। पवित्र कुरआन र सुन्नतले यस्ता कुराहरूप्रति अत्यन्त कडा रूपमा चेतावनी दिएका छन्। साथै, मार्गदर्शन र पर्याप्त निर्देशनका लागि ती दुवै नै पूर्ण रूपमा पर्याप्त छन्।

त्यसैगरी, जहाँसम्म उसले प्रलयका निशानीहरू (अश्रातुस्-साअह) को उल्लेख गरेको छ, प्रामाणिक हदीसहरूले ती निशानीहरूलाई स्पष्ट रूपमा वर्णन गरिसकेका छन् र पवित्र कुरआनले पनि तिनमध्ये केहीतर्फ संकेत गरेको छ। अतः यस विषयमा जानकारी प्राप्त गर्न चाहने व्यक्तिले सुन्नतसम्बन्धी ग्रन्थहरू तथा ज्ञान र ईमानले सम्पन्न विद्वान्हरूका कृतिहरूमा पर्याप्त विवरण पाउन सक्छ।

त्यसैले, मानिसहरूलाई यस्तो मिथ्यावादी व्यक्तिको व्याख्या, उसका भ्रमपूर्ण कथनहरू तथा सत्य र असत्यलाई मिसाएर प्रस्तुत गर्ने उसको कार्यको कुनै आवश्यकता छैन। अल्लाहले मलाई, तपाईंहरूलाई तथा सम्पूर्ण मुस्लिम समुदायलाई शैतानहरूको दुष्टताबाट, पथभ्रष्ट पार्नेहरूको षड्यन्त्रबाट, मार्गविचलितहरूको गलत बाटोबाट र सत्यलाई असत्य तथा असत्यलाई सत्यका रूपमा प्रस्तुत गर्न खोज्ने अल्लाहका शत्रुहरूको भ्रम र छलकपटबाट सुरक्षित राखून्।

जसले आफ्ना मुखका वचनहरूद्वारा अल्लाहको प्रकाशलाई निभाउने प्रयास गर्छन् र मानिसहरूका लागि सत्य धर्मलाई अस्पष्ट र

भ्रमित बनाउन चाहन्छन्। तर अल्लाहले आफ्नो प्रकाशलाई पूर्णता प्रदान गरेरै छाड्नुहुनेछ र आफ्नो धर्मलाई अवश्य विजयी बनाउनुहुनेछ, चाहे यो कुरा शैतानहरू, तिनका अनुयायीहरू, काफिरहरू तथा नास्तिकहरूलाई जति नै अप्रिय किन नलागोस्। हामी अल्लाहसँग प्रार्थना गर्दछौं, उहाँले मुस्लिमहरूको अवस्था सुधार गरून्, उनीहरूलाई सत्यको अनुसरण गर्ने र त्यसमा अडिग रहने तौफीक प्रदान गरून् तथा सम्पूर्ण पापहरूबाट पश्चात्ताप (तौबा) गर्ने सामर्थ्य प्रदान गरून्। निःसन्देह, उहाँ नै तौबा स्वीकार गर्ने, परम दयालु र सबै कुरामा पूर्ण रूपमा सक्षम हुनुहुन्छ। हाम्रा लागि अल्लाह नै पर्याप्त हुनुहुन्छ र उहाँ नै उत्तम संरक्षक हुनुहुन्छ। महान् र सर्वोच्च अल्लाहको सहायता बिना कुनै शक्ति र कुनै सामर्थ्य छैन।

सम्पूर्ण प्रशंसा अल्लाहकै लागि हो, जो समस्त ब्रह्माण्डका पालनकर्ता हुनुहुन्छ। अल्लाहको कृपा र शान्ति उहाँका सत्यवादी, विश्वसनीय सेवक तथा रसूल (सन्देशवाहक) माथि, साथै उहाँका परिवार, सहाबाहरू (साथीहरू) र उनीहरूको उत्तम रूपमा अनुसरण गर्ने अनुयायीहरूमाथि प्रलयको दिनसम्म अवतरित भइरहोस्।

***

nc397v4.0 - 04/06/2026

رسالة الحجرتين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

